

شەھیدانی کۆیە

لە شەپری داعشدا

٢٠١٦/٦/١٠ بۆ ٢٠١٤/٦/١٠

• زامدار ئەحمەد مەلا رەسوول

شەھیدانی کۆیە لە شەپری داعشدا

زامدار ئەحمەد مەلا رەسوول

*Şehîdanî koye
le şerî da'sda*

Zamdar Ehmed Mela-Resûll

زامدار ئەحمەد مەلا رەسوول

شەھیدانی كۆیە لە شەری داعشدا

۲۰۱۶

شوناسى كتيب

ناوى كتيب: شهيدانى كۆيه، له شه پى داعشدا

ناوى نووسەر: زامدار ئەحمەد مەلا پەسوول

وینەى بەرگى پيشهوه: كاردۆ كامۆ

وینەى بەرگى پشتهوه: تارا قادر

تيراژ:

چاپى يەكەم: ۲۰۱۶

چاپخانهى

ديزاینى بەرگ: مستهفا ئیحسان

ديزاینى ناوهوه: ئەبوبەكر مەلا

له بهرپۆه بهرايه تى گشتى كتيبخانه گشتيه كان ژمارهى سپاردنى ( ) ى سالى ۲۰۱۵ ى

پيدراوه.

سوڤاس و پيژانين

بۆ سه رجه م كهس و كاري شه هیده سه ربه رزه كان.
بۆ به پيژ حاجي كاروان، كه ئه ركي چاپكردي ئه م كتيبه ي له ئه ستو گرت.
بۆ به پيژان (مؤفه ق مي راوده لي، به لي ن خورشيد، ئاراس ئيلينجاغي، سامان نه سره دين،
تاريق صابر، خالد محه ممه د، بي لال به هرام، ديار بابان، كرمانچ ئيسماعيل، مادح
جه مال، هه وراز شه فيق، كاوه مه مه ند) كه هه ريه كه به شيويه ك هاوكاريان كردم.

لاپه ۵	بابه ت
۷	پیشه کی
۱۳	شهید ئه رده وان
۱۶	شهید ئه رده لان
۱۹	شهید به کر
۲۲	شهید به ختیار
۲۵	شهید پشتیوان (ئاپۆ)
۲۸	شهید حه مه دئه مین
۳۱	شهید خالد سی قوچانی
۳۴	شهید ره وند
۳۴	شهید ریباز
۴۰	شهید زرار (زرار گومه تالی)
۴۳	شهید سه مه د (سه مه دئاغا)
۴۶	شهید سه رکه وت
۴۹	شهید سه رباز
۵۲	شهید سیروان شه قلاوه یی
۵۵	شهید شاخه وان
۵۸	شهید عه لی
۶۱	شهید عه بدوللا (سه رباز گراوی)
۶۴	شهید عه باس
۶۷	شهید عه زیز
۷۰	شهید قه هار
۷۳	شهید کۆسره ت
۷۶	شهید محه ممه د (گه نجۆ گه رمیانی)
۷۹	شهید هه ژار
۸۲	شهید هیمن
۸۵	لیستی سه رچاوه کان

پیشکشه به:

کهس و کاری شه هیدان
هاوژینی هیلاک و بریندار!
دایکی می هرهبان و چاو به فرمیسک!
باوکی شه ونخوونی دل سووتاو!
برای کز و مات!
خوشکی په پوله!
کوری تینوی باوک!
کچی تینوی باوهشی سارد!

شەھید نەمرە و ۰ کوو شاخ
و ۰ کوو بەفر، و ۰ کوو درەخت
و ۰ کوو بەھار و گۆلەباخ
شەھید ئاوە
تینویتی زەوی ئەشکینی...
بەنجە و دەستە
ئازاری خاک پائەژەتی
سۆمای جاوە
کام دوا پۆژ دوورە ئەیبینی
شەھید بلای
بە قەد بلای کوردستانە
دلی ئازادی و بەیداخی
لوونگی هەلوئستی
ئینسانە

پیشہ کی

داعش، کورٹکراوہی دہولہ تی ئیسلامی له عیراق و شام، یه کیکه له دیارترین و ناسراوترین ریخراوه ئیسلامییه کانی ئەم سەردەمە ی جیھانە. پیشینە ی دروست بوون و پراگە یاندنی داعش دەگەریتەوہ بو سالانی سەرەتای (۲۰۰۰) لە کان، لە ژیر ناوی دیکە، چالاکییەکانیان لە دژی سەربازەکانی ئەمریکا له عیراق ئەنجام دەدا، لە پاش هاتنی هیزی ئەمریکی بو عیراق و کۆتایی هییان بە پژیمی بە عس و پروو خاندنی دەسلالاتی سەددام حوسین.

کۆمەلیک هۆکاری سیاسی و ئابووری و میژوویی و کولتووری بوونە هۆی دروستبوونی داعش. داعش، له ئەنجامی یه کگرتنی هەردوو دہولہ تی ئیسلامی عیراق و بەرە ی نوسرە دروست بوو و له هەشتی نیسانی سالی (۲۰۱۳) دا، له پریگە ی تۆماریکی دەنگییهوہ ئەبوبەکر بەغدادی ئەم هەوالە ی پراگە یاند و خۆیشی وهکو خەلیفە ی ئەم ریخراوه ناساند، لەدوای ئەم پریککەوتە میژووی خویناوی داعش دەستی پیکرد.

له سەرەتای سالی (۲۰۱۳) دا، بەشیۆهیه کی فەرمی داعش چووہ نیو ولاتی سوریا و دەستیکرد بە هیرشکردن بو ناوچه کانی پۆژئاوای کوردستان و لەماوہیه کی که مدا، توانی زۆر شاری گەورە له عیراق و سوریا داگیربکات و خەلکیکی زۆری سەربازی و مەدەنی ژیانیان لە دەستدا، لەبەرانبەر کردەوه کانی داعشدا.

دەولە تی ئیسلامی له عیراق و شام، لەنۆی حوزەیرانی سالی (۲۰۱۴) دا، چووہ نیو شاری موسل که دووهم گەورەترین شاری عیراقە و دەستیان بەسەر فرۆکەخانە و ویستگە ی تەلەفزیۆن و بارەگا حکومییه کاندای گرت و نزیکە ی (۱۰۰۰) بەندکراویشیان ئازاد کرد. بو پۆژی دواتریش واتە دە ی مانگ، داعش توانی بەتەواوی دەست بەسەر شاری موسلدا بگریت و هیندە ی دیکە شوین پیی خۆیان بەهیز بکەن و ناوہندیکی گەورەش بوخۆیان دەستەبەر بکەن. هاوکات شاری رەقە له سوریا، مۆلگە ی سەرەکی داعش بوو.

به شیوهیهکی خێرا و له یازدهی حوزهیرانی سالی (٢٠١٤)دا، داعش توانی شاری تکریت کۆنترۆل بکات و له بیست و یهکی حوزهیرانیشدا، شاروچکهی قائیم و چهند ناوچهیهکی دیکهشیان خسته ژێر ڕکێفی خۆیانوه. بهلام، داعش نهیانتوانی له گرتنی کۆبانی له ڕۆژئاوای کوردستان سهرکهوتووبی، بهلکو لهویدا کۆتایی به ئەفسانهی لهبن نههاتووی داعش هات.

له سیی ته مموزی هه مان سالد، گه ورهترین کێلگهی نهوتی سوریا ناسراو به (ئهلعومار) کهوته ژێر دهستی داعش. له دواتردا زۆربهی شارهکانی نیوان سنووری عێراق و سوریا کهوته ژێر فه رمانهوايي داعش و له بیست و چواری مانگیشدا، مه زارگهی نه بی یونس له موسل ته قیندرایه وه و خاپوور کرا.

له کۆتایی سالی (٢٠١٥)دا، ده زگای ئاسایشی فیدرالی رووسیا رایگه یاند، که نزیکه ی (٨٠) هه زار چه کدار له پیزهکانی داعشدا له عێراق و سوریا بوونیان هه یه، له و ڕێژهیه ش (٣٠) هه زاریان له عێراقن و (٥٠) هه زاره که ی دیکه ش له سوریا دان. به گۆیره ی ڕاپۆرته ئەمنیهکان، پیکهاته ی چه کدارانی داعش له عێراق و سوریا، له هاو نیشتمانی هه ریه ک له ولاتانی (بۆسنه، به حرهین، به ریتانیا، به لجیکا، پاکستان، تورکیا، تونس، جه زائیر، چین، دانیمارک، روسیا، سعودیه، سودان، سوید، سویسرا، سوّمال، فنلهندا، فه رهنسا، قه ته ر، کازاخستان، کوهیت، کۆسوڤۆ، کهندا، لوینان، لیبیا، میسر، مه غرب، نه رویج، نه مسا، هۆلهندا، ولایه ته یه کگرتووهکان، ئوسترالیا، ئۆکراین، ئیتالیا، ئیسپانیا، ئیمارات، ئیرلهندا، ئوردن، ئەلبانیا، ئەلمانیا، یه مه ن، ئەندهنوسیا) پیکهاتووه.

داعش، له نیو ولاتانی ڕۆژهه لاتدایه به تاییه تی له سوریا و عێراقه، له م نیوهنده شدا کوردستان به شیکه له عێراق و له نیو هه ناوی ولاتانی عه ره بیدایه. به هه ره هۆیه ک بی، کوردیش له شه ڕی داعش تیوه گلا و له سه ره تاوه پێشمه رگه ڕووبه رووی چه کدارانی داعش بوونه وه.

داعش، له میژووی خۆیدا، به دهیان و سه دان و هه زاران کرده وه ی نامرۆقانه ی به رانبه ر

بە مرۆف ئەجامدا، بۆ وینە سەرپرین و سووتانی مرۆف و کارەساتی شەنگال، که بەرانبەر ئافرەت و کچە یەزیدییهکانی ئەو سنوورەیی کرد، بە بیانووی دینهووە که کرپین و فرۆشتنی پێدەکردن. هاوکات هەولێ سەرپینەوێ کولتور و ناسنامەیی دا، بە نمونە لەناوبردن و شکاندنی خاپوورکردنی مۆزەخانە، لە موسڵ. هەموو ئەمانەش دوورن لە بەهای کۆمەلایەتی و ئەخلاقیی مرۆفایەتی.

پیشمەرگە:

پیشمەرگە، چەمکی کوردییە، بۆ ئەو کەسانە بەکار دەهێنرێ کە ئامادەن مەرگی خۆیان پیش هەموو شتێک بخەن، لەپێناو پاراستنی خاک و نەتەووە و نیشتمانی و هاو نیشتمانیانی خۆیان، سەرەتای دروست بوون و بەکارهێنانی چەمکی پیشمەرگە دەگەرێتەووە بۆ سەرۆبەندی دامەزراندنی کۆماری کوردستان لە ساڵی (١٩٤٦) لە مهاباد، که لەلایەن چایچییهکەیی قازی محەممەد پیشنیارکرا، لەدواتردا ئەم ناوە پەسند کرا.

بەدریژایی میژوو پیشمەرگە رۆلی گرنگی لە شۆرش و بزوتنەووە و چالاکییە سەربازییهکانی کوردستاندا هەبوو، بۆ نمونە کۆماری کوردستان و شۆرشیی ئەیلوول و شۆرشیی نوێی و راپەرینی بەهاری ساڵی (١٩٩١) و لەناوبردن و پرووختانی حکومەتی بەعسی لەسەر دەمی سەددام حوسین، لە ساڵی (٢٠٠٣) دا.

لەدوای دروست بوونی داعش و فراوانحوازییهکان و هەستکردن بە مەترسی بۆ سەر خاکی کوردستان، پیشمەرگەکانی کوردستان، بەبێ جیاوازی وەکو ئەرکیکی نەتەوویی نیشتمانی و ئەخلاقیی و هەستکردن بە بەرپرسیاریەتی، هەلسان بە بەرگری کردن لە کوردستان، لەکوێ گشتی ئەو ناوچانەیی که مەترسیان لەسەرە. بەتایبەتی لە سنووری کەرکووک و شەنگال، تەنانەت لە رۆژئاوای کوردستانیش.

بەشداری کردنی پیشمەرگە، لە شەری دژی داعشدا، لە پێناو پاراستنی خاکی کوردستان و هاو نیشتمانیانە، لەم نیۆندەشدا، بە دەیان و سەدان، ئەفسەر و پلە بالا لە سەنگەرەکانی بەرگری کردن گیانیان بە کوردستان سپارد و بە سەدان و

شەھیدانی كۆيە، لە شەرى داعشدا

هەزاران پېشمەرگە بوونە قوربانی نەتەووە و نیشتمانیان، بەگۆیڤرەى سەرچاوەكان، تاكوو ئیستا نزیکەى (١٥٠٠) پېشمەرگە شەھید بووە، نزیکەى (٥٠٠٠) هەزار پېشمەرگەى دیکەش بریندار بووە، ئەلبەتە داستانى گەورە و مەزن و سەرکەوتنى گەورەیان بەرانبەر بە داعش بە دەست هیئاوە.

خوینەرى ئازیز، ئەمەى لەبەردەستتدا، ببیلۆگرافیاى كۆى گشتى ئەو شەھیدانەى، كە لەسنوورى قەزای كۆیە و دەوروبەرى لە دەى حوزەیرانى سالى (٢٠١٤) تا دەى حوزەیرانى (٢٠١٦) لە شەرى بەرانبەر داعشدا، لە شوین و کاتى جیاوازدا، لە باشوور و پۆژئاواى كوردستان شەھید بوون.

لە ماوەى نیوان ئەو دوو سالی ئاماژەمان پیکردوو، بیست و چوار كەس لە سنوورى قەزای كۆیە و پینج ناحیە كە شەھید بووە، ئەلبەتە ئەو كەسانەى كە لێرە ئاماژەى پیکراوە، ئەو كەسانەن كە ناویان لە لیستی بەرپۆهەرایەتى كاروبارى شەھیدان و ئەنفالکراوانى شەھیدانى كۆیە دا هەى. ئەو كەسانەن كە پيش شەھید بوونیان لە شارى كۆیە نیشتهجى بوونە، واتە ئەو كەسانەى كە خەلكى كۆیەن و لەدەرەوہى كۆیە نیشتهجى بووە و ئەو كەسانەى كە لەدواى شەھید بوونى كەس و کاریان مألان گواستۆتەوہ كۆیە، ئاماژەى پینەكراوە.

لە سنوورى جوگرافى قەزای كۆیە، بیست و چوار كەس، شەھید بووە، لە سەنتەرى قەزای كۆیە چوار دە كەس شەھید بووە، لە سنوورى جوگرافى ناحیەى تەق تەق، شەش كەس شەھید بووە، لە سنوورى جوگرافى ناحیەى سیگردكان سى كەس شەھید بووە، لە سنوورى ناحیەى شۆرش-دیگەلە یەك كەس شەھید بووە.

لەسنوورى جوگرافى شارى كۆیە، بچووكترى شەھید، شەھید گەنجۆ گەرمیانى بوو، كە تەمەنى هەژدە سال بوو، گەورەترین شەھید، شەھید سیروان شەقلاوہى بوو، كە تەمەنى پەنجا و پینج سال بوو.

شەھید سەرباز گراوى، یەكەم شەھیدى شەرى داعش بوو لە سنوورى سەنتەرى

قەزای کۆیە، لە پێککەوتی بیست و چواری تەمموزی ساڵی (٢٠١٤)دا. یەكەم شەهیدی سنووری ناحیەى تەق تەق، شەهید سەرباز ئەكرەم و ئەردەلان میرخان بوو، لە پێککەوتی نۆزدهی تشرینی یەكەمی ساڵی (٢٠١٤)دا. لە سنووری جوگرافی ناحیەى سیگردگان، شەهید عەباس سەعدی ئیسماعیل، یەكەم شەهیدی شەپری داعش بوو، لە پێککەوتی یازدهی ئەیلوولی ساڵی (٢٠١٤)دا. لە سنووری ناحیەى شۆرش-دیگە، شەهید زرار گۆمەتالی یەكەم و كۆتا شەهیدی ئەو سنوورەیه.

كۆتا شەهید لە سنووری سەنتەری قەزای كۆیە، شەهید سیروان شەقلاوھیی بوو، لە پێککەوتی بیست و چواری نیسانی (٢٠١٦)دا و كۆتا شەهیدیش لە سنووری ناحیەى تەق تەق، شەهید بەكر بايز رەشید بوو، لە پێککەوتی حەوتی حوزەیرانی (٢٠١٦)دا و كۆتا شەهیدیش لە سنووری ناحیەى سیگردگان، شەهید كۆسرەت یاسین بوو، لە پێککەوتی سی و یەکی ساڵی (٢٠١٥)دا.

لەنیو شەهیدانی كۆیە، یەكەم ئەفسەر كە شەهید بوو، شەهید عەمید سەرباز گراوی بوو لەكۆیە، كۆتا ئەفسەری شەهید نەقیب بەكر بايز بوو، لە تەق تەق.

لەكۆی ئەو بیست و چوار شەهیدە، شەش ئەفسەر- پلەدار، شەهید بوونە، لەنیویاندا، ملازمی یەكەم و دوو نەقیب و عەقید و دوو عەمیدی تێدایە.

زۆرترین شەهید كە لە پۆژیکدا هیئرایەو كۆیە، پۆژی سی و یەکی كانوونی دووھمی ساڵی (٢٠١٥) بوو، كە پینچ كەسی كۆیە و دەوروبەری لە گوندی مەلا عەبدوڵلا شەهید بوون. لە ناحیەى تەق تەقیش، لە پۆژی نۆزدهی تشرینی یەكەمی ساڵی (٢٠١٤)دا دوو شەهیدی بۆ گەرایەو. هەر وەها، لە پۆژی سی ئابی ساڵی (٢٠١٥) شدا، دوو شەهیدی دیکەى بۆ گەرایەو. كە هەر چوار شەهیدەكەى ناحیەى تەق تەق بەهۆی بۆمبى چیندراو وە گیانیان لەدەستدا. زۆرترین شەهیدانی كۆیەش، لە سنووری پارێزگای كەرکووك و دەوروبەری بوو.

لە كۆی ئەو بیست و چوار شەهیدە، دە شەهیدیان بەهۆی فیشەكەو شەهید بوو،

شەھیدانى كۆيە، لە شەرى داعشدا

حەوت شەھید بەھۆى بۆمبى چىندراو (عەبۇ) شەھىد بوو، پىنج شەھىد بەھۆى بەركەوتنى ساچمەى تەقىنەو شەھىد بوو، دوو شەھىدىش بەھۆكارى جۆراوجۆر، شەھىد بوون.

لە كۆى ئەو بىست و چوار شەھىدەى سنوورى قەزارى كۆيە، نۆزدە شەھىدىان سەر بە وەزارەتى پىشمەرگە و پىنج شەھىدەكەى دىكە، سەر بە وەزارەتى ناوخۆ بوو.

لە كۆى ئەو بىست و چوار شەھىدەى سنوورى قەزارى كۆيە، زۆرىنەيان بەھۆى فەقىير و ھەژارى و كەم دەرامەتییەو وازيان لەخویندن ھىناو و ھەمووشى خەلكى گوند بوونە.

ھىوادارم ئەم نووسىنە خزمەتییكى بچووك بى، بە كەس و كارى شەھىدانى سەربەرزى كوردستان. ئومىدەوارىشم لەداھاتوودا كۆى گشتى شەھىدانى شەرى داعش، بۆ مېژوو لە كتیبىكى گەرەدا چاپ و بلاوبكریتەو، بۆ ئەوھى بەسەر بەرزى و بەنەمرى بمىننەو.

زامدار ئەحمەد مەلا رەسوول

تەممووزى ۲۰۱۶

شەھید ئەردەوان

ئەردەوان بەحرى قادر قادر

يەككە لەو شەھیدە گەنجانەى لە پینا و پاراستنى خاك و نەتەو و نیشتمانی كوردستان و بەرگری كردن لى، لە بەرانبەر داعشدا، گيانى لە دەستدا، شەھید ئەردەوان بەحرى قادر قادر بوو.

شەھید ئەردەوان، لە سێى كانوونى دووهمى سالى (١٩٨٩) لە قوشتهپهى سەر بە پارێزگای هەولێر لە دایک بوو، بەلام تەمەنیکى كەم لە قوشتهپه بەسەردەبات، چونکە بنەمالەكەیان لە بارودۆخیکى سیاسى خراپدا بوو، لەبەرئەو بەناچارى لە سالى (١٩٩٦) لەو شوینى نیشتهجیبوونیان لە قوشتهپه و دەگوازنه و بۆ پارێزگای موسڵ و نزیکهى نۆ سأل لەویدا دەمیننەو، لەو ماوهیهشدا ئەردەوان، تەنیا قوناغى سەرتهتایى تاكوو پۆلى شەشى بنهپهتە دەخوینیت و لەدوایدا واز لەخویندن دەهینیت. لە سالى (٢٠٠٥) دا، جارىكى دیکه، بەهۆى بارودۆخى سیاسیه و بنەمالهى شەھید ئەردەوان شوینى نیشتهجیبوونیان لە موسڵه و دەگوازنه و بۆ شارى كۆیه. ئەردەوان، يەككە بوو لە وەرزشكار- گۆلپارێزه دیار و بەتواناکانى شارى كۆیه و بەشداری زۆربهى خول و یارییه گرنگهکانى کردوو.

شەھید ئەردەوان، لە سالى (٢٠٠٧) دا، پێوهندی بە وەزارهتى پێشمەرگه وە دەکات و بەفهرمى دەبى بە پێشمەرگهى كوردستان و بۆ ماوهى هەشت سأل، واتە تاكوو

شەھیدانی كۆپە، لە شەرى داعشدا

شەھید بوونی لەپێى وەزارەتى پېشمەرگەو خەزەت دەكەت. لەسەرەتای ھاتنى داعش و نزیك بوونەوھیان لە ناوچە كوردییەكان، شەھید ئەردەوان لە ریزی پېشمەرگەو بەرگری كردن بوو لە خاكی كوردستان، تا رێككەوتى سى ئەیلوولى سالى (٢٠١٥)دا، بەھۆی تەقینەوھى بۆمبێكى چىندراو، چۆتە ریزی شەھیدانى كوردستانەوھ.

لەكاتى ھێرشى داعش و بەرگری كردنى پېشمەرگە لە گوندى (كواز عەرەب) لە ھەویجە، ھەریەك لە شەھید ئەردەوان و شەھید قەھار سەلیم، بەھانای بەشێك لە ھاوسەنگەرەكانیان دەچن، كە مەترسیان لەسەر بوو، لەكاتى چوونیان بەمەبەستى یارمەتیدان، بۆمبێكى چىندراو بە شەھید قەھاردا دەتەقیتەوھ و بەیەكەوھ شەھید دەبن. لەدوای شەھید بوونی ئەردەوان، لەلایەن بنەمالە و خەزان و ھاوریانی بەرپزەوھ بەرپزەكرى بۆ قوشتەپە و لە گۆرستانى قوشتەپە، بە خاكى دەسپێرن. بۆ وەرگرتنى زانیاریەكانى دیدار لەگەڵ بەرپزەن (سەردار بەحرى قادر، بەرپزە شەھید و بەحرى قادر قادر جەوھەر، باوكى شەھید) ئەنجامدراوھ. لە رێككەوتى سى تەمموز، رۆژى یەك شەممە، لەمالى باوكى شەھید ئەردەوان.

شەھید ئەردەلان

ئەردەلان مېرخان ئەسەد ئۆمەر

يەككى دىكە لەو گەنجانەى كە لە خەمى كورد و كوردستان و پارىزگارى كردن لە ھاوئىشتىمانيان و خاكەكەيدا شەھىد بوو و لەو پىناوھشدا گيانى خۆى بە خاك سپارد، لە سنوورى ناحىيەى تەق تەق- قەزاي كۆيە، شەھىد ئەردەلان مېرخان ئەسەد ئۆمەر بوو.

شەھىد ئەردەلان مېرخان، لە يەكى حوزەيرانى سالى (١٩٨٤) لە ناحىيەى تەق تەق- قەزاي كۆيە، لەدايك بوو، بەلام لە بنەرەتدا لە گوندى تالەبانى گەرەوھ چۆتنە تەق تەق و تىيدا گىرساونەتەوھ. لە ماوھى تەمەنىدا لە خویندن بەردەوام بوو و تاكوو پۆلى شەشى ئامادەيى/دواز دەى خویندووھ و لەدواتردا بەھۆى ئەوھى بۆتە پۆلىس وازى لەخویندن ھىناوھ و زياتر سەرقالى دەوامى پۆلىسى بوو لە سنوورى جوگرافى شارى كۆيە، لەبەرئەوھ دەرفەتى خویندنە ماوھ.

شەھىد ئەردەلان، لە سالى (٢٠٠٥) ئەوھ پىوھندى بە وھزارەتى ناوخۆى ھەريمى كوردستانەوھ كردووھ و بووھ بە پۆلىس و سەرقالى دەوامى خۆى بووھ، بەلام لەدواى ھاتنى داعش بۆ ناوچەكە، شەھىد ئەردەلان و ژمارەيەك ھاوپىي دىكەى بەمەبەستى بەرگرى كردن لە خاكى كوردستان دەچنە رىزى پىشەوھى بەرگرى كردن، لەبەرانبەر داعشدا، تا رىككەوتى نۆزدەى تشرىنى يەكەمى سالى (٢٠١٤) دا، لەگەل سەرباز

زامدار ئەحمەد مەلا رەسوول

ئەكرەمى ھاوپىي بەھۆى بۆمبى چىندراوھوھ لە گوندى (ئىنگىجە) لە دووز خورماتوو گيانى بەخاكي كوردستان دەبەخشى.

لەدوای گيان لە دەست دانی شەھید ئەردەلان و شەھید سەرباز، بەمەراسیم و پى و رەسمەوھ دەھىندرىتەوھ و لەلایەن خەلكى ناوچەكە پىشوازيان لىدەكرى و بەپىزەوھ دەبىبەنەوھ زىدى خوئى كە گوندى تالەبانى گەورەيە، لەویدا لە گۆرستانى گەورەى تالەبانى گەورە، بەخاكي دەسپىرن و نىوى چووھ نىو كاروانى شەھیدانى كوردەوھ. شەھید ئەردەلان، دووھ شەھىدى خىزانەكەيانە، چونكە لە سالانى نەوھەكان برايەكى دىكەى بەناوى رەشىد مىرخان ئەسەد شەھىد دەبى و لە ئىستادا سى خوشك و چوار براى لە زياندا ماوھ.

بۆ وەرگرتنى زانىارىبەكانى دیدار لەگەل بەپىزان (عەيشى تەھا سالىح، دايكى شەھىد و ئارام مىرخان ئەسەد، براى شەھىد و ھەتاو مىرخان ئەسەد، خوشكى شەھىد) ئەنجامدراوھ. لە پىككەوتى يازدەى تەمموز، پۆژى دوو شەممە، لەمالى دايكى شەھىد، لە تەق تەق.

شەھیدانى كۆپە، لە شەرى داعشدا

شەھید

بەکر مەلازێادی

بەکر بايز رەشید حەمەد

یەکیکی دیکە لەو کەسانە ی لە پینا و خاک و نەتەو و نیشتیمان و پارێزگاری کردن لە هەریمی کوردستان، لە بەرانبەر هێرشەکانی داعشدا، لە شەری داعش، شەھید بوو، شەھید بەکر بايز رەشید حەمەد، ناسراوە بە بەکر مەلازێادی.

بەکر بايز رەشید حەمەد، لە یەکی تەمموزی ساڵی (١٩٧٨) لە گوندی مەلازێاد-تەق تەق، قەزای کۆیە لەدایک بوو، لە خۆبندندا تا کوو پۆلی شەشی سەرەتایی/بنەرەتی خۆبندوو، لەدواتردا بەهۆی فەقیری و هەژاری و کەم دەرامەتییهو وازی لەخۆبندن هیناوە و زیاتر سەرقالی کارکردنی جیاواز بوو، لە ناوچەکەدا.

شەھید بەکر، لە ساڵی (١٩٩٤) و لە تەمەنی شازدە ساڵیدا، چەکی لە شانی کردوو و بوو بە پیشمەرگە ی کوردستان و لەو ماوەی ژیا نی پیشمەرگایەتیدا بەشداری زۆربە ی ئەو شەرانی کردوو، کە لەو ماوەیدا رویداو، لەوانە شەری “جوندولئیسلام” لەهەورامان و “کۆتایی هینان بەرژیمی بەعس و سەددام حوسین لە ساڵی (٢٠٠٣)” و بوو دوا جاریش بەشداری لە “شەری داعش” کرد و تێیدا شەھید بوو.

شەھید بەکر، پلە ی سەربازی نەقیب بوو.

بەکر بايز، لە ساڵی (2002) دا ژیا نی هاوبەشی لەگەڵ خانمی ک بەناوی (هاوژین

شهیدانی کۆیه، له شه ری داعشدا

فهیسه ل فارسی) پیکهیناوه و به رهه می ئەو هاوژینی و بهیه که وه بوونه یان کورپیک به نیوی (مالیک، ته مه ن نو سال) و کچیک به نیوی (ماردین، ته مه ن سیژده سال) ه. له سه ره تای هاتنی داعش و نزیک بوونه وه و فشارهکانی بو سه ر سنوری جوگرافی هه ری می کوردستان، به کر بایز، به شدار بووه له به رگری کردن له خاکی کوردستان و تیکشکانی هیرشهکانی داعش و به ره چه دانه وهی کوی گشتی هیرشهکان، تا ریککه وتی حه وتی حوزهیرانی سالی (۲۰۱۶)، له ناوچهی باقرت، له شاری مه خموور، له کاتی پشکنینی ریگا و بان، به مه بهستی پوچه لکردنه وهی ناوچه مین ریژکراوهکان، بو مبیکی چیندراوی پیدا ده ته قیته وه و ده چیته ریژی شهیدانی کوردستان. بو وه رگرتنی زانیارییهکانی دیدار له گه ل به ریژان (عه زیز بایز ره شید حه مه د، برای شهید و برایم بایز ره شید حه مه د، برای شهید) ئەنجامدراوه. له ریککه وتی یازدهی ته مموز، رۆژی دوو شه ممه، له مالی عه زیز بایز، له گوندی مه لازیا د-ته ق ته ق.

شهید به ختیار

به ختیار خزر عهباس ئهحمهد

یه کێکی دیکه لهو شههیدانهی که گیانی خۆی کرده قوربانی خاک و نه تهوه و هاو نیشتمانیانی کوردستان، له سنووری ناحیهی تهق تهق، شههید به ختیار خزر عهباس ئهحمهد بوو.

به ختیار خزر، له چواردهی ئهیلوولی سالی (۱۹۸۱) له ناحیهی تهق تهق - قهزای کۆیه له دایک بووه، به لام له بنه پرتدا خه لکی گوندی ئیلینجاغی گهورهن له نزیک ناحیهی تهق تهق. به هۆی خراپی بارودۆخی سیاسی و کۆمه لایه تی کوردستان و ناوچه که، ناوبراو دهر فته تی درێژه دانی به خویندنی نه بووه و ته نیا پۆلی شه شی بنه پرتی خویندوووه و له دواتردا وازی له خویندن هیناوه و خه ریکی کاری پۆژانه بووه. به ختیار خزر، له سالی (۲۰۰۰) دا ژیا نی هاوبه شی له گه ل خانمی ک به ناوی (نه سرین حه مه خان عومه ر) پیکده هینی و به ره مه می ئه و ژیا نه یان دوو کچ به نیوه کانی (هیلین، ته مه ن چوارده سال، هیقی، ته مه ن پینج سال) و کوریک به نیوی (په یوه ست، ته مه ن سیژده سال) بووه.

شه هید به ختیار، له سالی (۱۹۹۶) له وه چه کی هه لگرتوووه و بووه به پیشمه رگه و به رگری کاری خاکی کوردستان، له ماوه ی ته مه نی پیشمه رگایه تیدا، به شداری چه ندین شه ری کردوووه، له وانه شه ری "جوندولئیسلام" و "کۆتایی هینان به پڕژی می به عس و

زامدار ئەحمەد مەلا رەسوول

سەددام حوسەین لە ساڵی (٢٠٠٣)، لەدوا شەپیشدا هەر لەگەڵ هاتنی داعش بۆ ناوچەکانی نزیک لە هەریمی کوردستان، بەشداری کردووە. شەهید بەختیار، لە رێککەوتی نوێ ئاداری ساڵی (٢٠١٥) دا و لە تەمەنی سی و چوار ساڵیدا، لە گوندی سەخرە لە ناوچەی خەرابەرووت لە باشووری کەرکوک، لەکاتی هیژشی داعش و بەرگری کردن و تێکشکانی هیژشەکانی داعش، لە ئەنجامی بەرکەوتنی فێشەکیک بە سەری شەهید دەبیست و نیوی دەچیتە ریزی شەهیدانی کورد و کوردستان.

لەدوای شەهید بوونی، شەهید بەختیار، بە مەراسیم و پڕی و پەسم و بەپێزەوه لەلایەن خەڵکی ناوچەکەوه پیشوازی لە جەستەیی ناوبراو دەکەن و دەیبەنەوه زیدی خۆی لە گوندی ئیلینجاغی گەوره و هەر لە گۆرستانی گەورهی ئیلینجاغ بە خاکی دەسپێرن. بۆ وەرگرتنی زانیارییەکانی دیدار لەگەڵ بەرپێز (خزر عەباس ئەحمەد، باوکی شەهید) ئەنجامدراوه. لە رێککەوتی یازدەهێ تەمموز، رۆژی دوو شەممە، لە مائی بابی شەهید، لە تەق تەق.

شەھید ئاپۆ

پشتیوان فەتاح ئەبابەکر سمایل

یەکیکی دیکە لەو شەھیدانەی لە کاتی بەرگری کردن لە خاکی کوردستان لە لایەن داعشەو شەھید دەکرێ، شەھید پشتیوان ئەبابەکر سمایل بوو، کە بە ئاپۆ ناسراوە. پشتیوان فەتاح، لە رێککەوتی یەکی کانوونی دووھمی ساڵی (١٩٨٣) لە گوندی کفرە دۆل/دەشتی کۆیە، لە دایک بوو. بەشیۆھێ پچر پچر لە خویندن بەردەوام بوو، بەشیۆھێک لە کاتی شەھید بوونی لە پۆلی یازدەھێ ئامادەیی بوو، لە خویندنی شەوانە.

پشتیوان لە ساڵی (٢٠٠١) دا ژبانی ھاوبەشی لە گەل خانمێک بە ناوی (خوناو عەبدولرەحمان محەممەد عەزیز) پیکدەھێنێ، بەرھەمی ئەو ھاوژینی و بەیەکەوہبوونەیان، دوو مندالە، کچیک بەنیوی (ھیلین، تەمەن دوازدە ساڵ) و کورپیک بەنیوی (باقیل، تەمەن نۆ ساڵ)ە.

پشتیوان فەتاح، لە سەرھتای ساڵی نەوہدەکان، پێوہندی بە پارتی کریکارانی کوردستان "پەکەکە" وە دەکات و بۆماوہی شەش مانگ لە شاخ دەمیئیتەوہ. لە بەرئەوہ، لەدوای گەرانیوہی بە ئاپۆ دەناسریت. ھاوکات، دەوتری پوخساری بە عەبدوللا ئۆجەلان دەچیت.

ئاپۆ، لە ساڵی (١٩٩٧) لەوہ چەکی لە شان کردووہ و بووہ بە پیشمەرگەکی کوردستان،

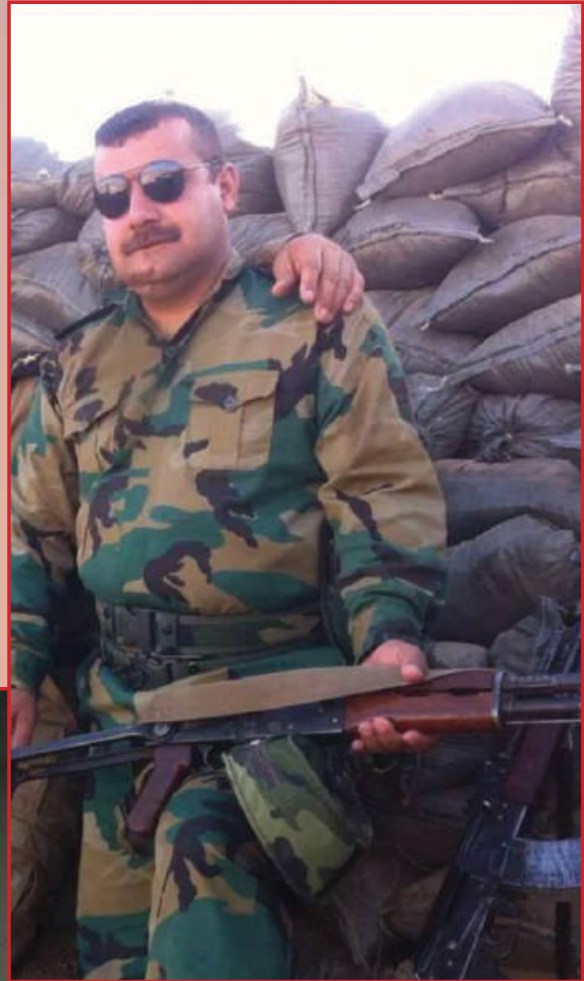
شهیدانی کۆیه، له شه ڕی داعشدا

له ته مه نی پێشمه رگایه تیدا، به شداری چه ندین شه ڕی کردووه، له وانه شه ڕی "جوندولئیسلام" و "کۆتایی هیئان به ڕژیمی به عس و سه ددام حوسین له سالی (٢٠٠٣)"، دوا جاریش شه ڕی "داعش" بوو، که تیدا شه هید کرا. ئەلبه ته له ماوه ی پێشمه رگایه تیدا سی جار بریندار بووه.

ئاپۆ، پله ی سه ربازی نه قیب بوو. شه هید ئاپۆ، له سه ره تای هاتنی داعش، به رده وام له به رگری کردنی خاک و نه ته وه و نیشتمانی دابوو، تا ڕیککه وتی سی و یه کی کانوونی دووه می سالی (٢٠١٥) دا له کاتی پروبه پروبوونه وه ی چه کدارانی داعش و به رگری کردن له خاکی کوردستان، له گوندی مه لا عه بدوللا له که رکووک، له ئەنجامی به رکه وتنی چه ند فیشه کیک به جه سته ی گیان له ده ست ده دات و نیوی ده چیته ڕیزی شه هیدانی کوردستانه وه.

له دوا ی شه هید بوونی شه هید ئاپۆ به مه ڕاسیم و ڕی و په سمه وه ده هیندریته وه شاری کۆیه و له ویوه به ڕیده کری بۆ زیدی خۆی و له گوندی کفره دۆل، به خاکی ده سپیرن. بۆ وه رگرتنی زانیاریه کانی دیدار له گه ل به ڕیز (خوناو عه بدولر حمان محهممه عه زیز، هاوژینی شه هید) ئەنجام دراوه. له ڕیککه وتی شازده ی ته مموز، پوژی شه ممه، له مالی شه هید، له کۆیه.

شهید حه مه دئه مین

حه مه دئه مین عومەر ئەمین خدر

یه کێکی دیکه لهو شه هیدانه ی که له سنووری قه زاری کۆیه، له ماوه ی به رگری کردن و پروبه پروو بونه وه ی داعش گیانی له ده ست داوه، شه هید حه مه دئه مین عومەر ئەمین خدر بووه.

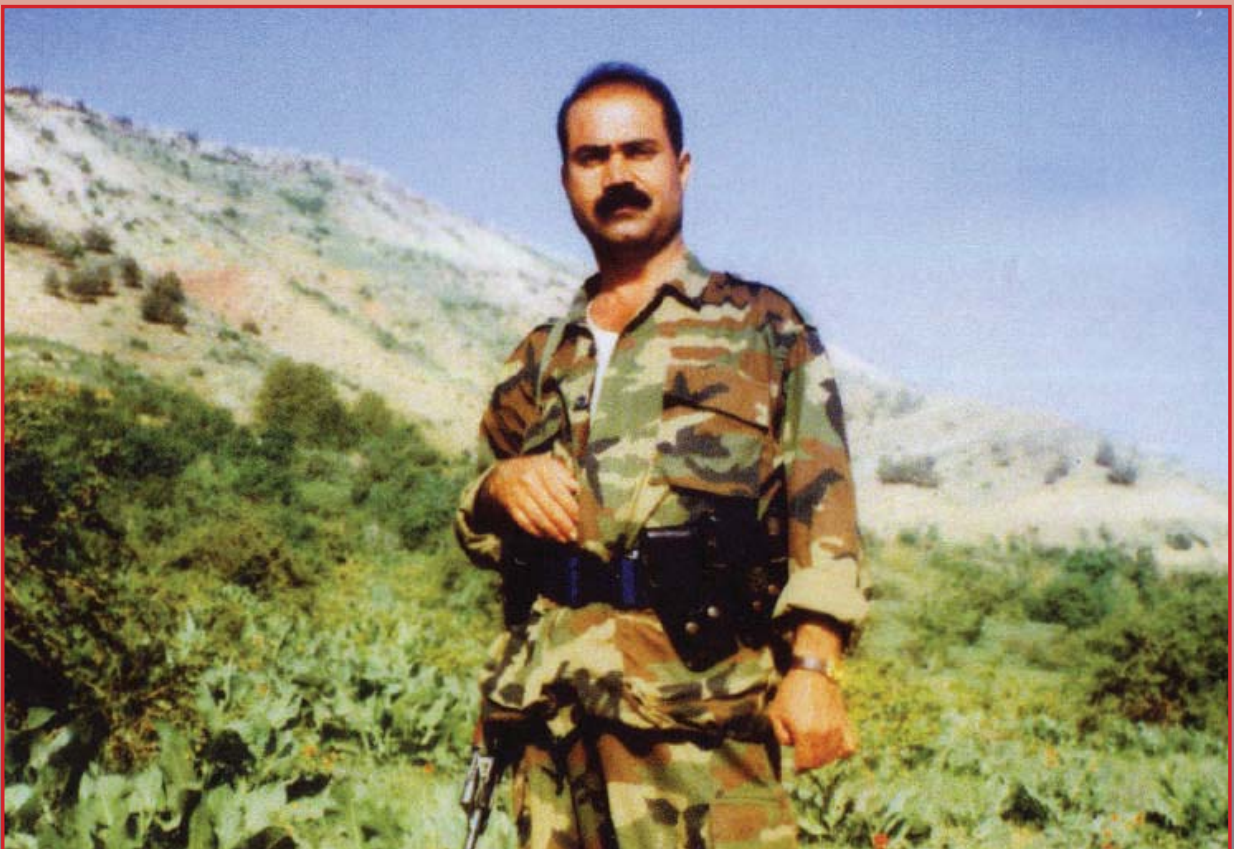
حه مه دئه مین عومەر، له یه کی ته مموزی سالی (۱۹۶۵) له گوندی شه وگیژی سه ر به قه زای کۆیه له دایک بووه، خویندنی سه ره تایی له شه وگیژ و خویندنی ناوه ندی له شاری کۆیه فیژگه ی قادرییه- حاجی قادر، ته واو کردووه. به لام له دواتردا به هۆی فه قیری و هه ژارییه وه وازی له خویندن هیناوه و سه رقالی کارکردن بووه، به تایبه ت کشتوکالی.

حه مه دئه مین، له ته مه نی سی و پینج سالییدا و له سالی (۲۰۰۰) دا، ژیا نی هاوبه شی له گه ل خانمیک به ناوی (نه جیبه ره سوول ئەحمه د عه باس) پیکده هی نی و به ره مه می ئەو ژیا نه یان کورپیک به نیوی (پامان، ته مه ن دوازه سال) و کچیک به نیوی (په یان، ته مه ن چوارده سال) بووه.

شه هید حه مه ده مین، له پاپه پینی سالی (۱۹۹۱) هوه چه کی له شان کردووه و بووه به پیشمه رگه ی کوردستان و له ماوه ی ژیا نییدا به شداری زۆربه ی ئەو شه پانه ی کردووه که پروویانداوه، له وان ه شه ری "جوندولئیسلام" و "کوتایی هینان به پژی می به عس و

زامدار ئەحمەد مەلا رەسوول

سەددام حوسەین لە ساڵی (٢٠٠٣)، لەدوا شەپیشدا "داعش". ئەلبەتە، لە بەھاری ساڵی (١٩٩١)دا، بڕایەکی بەنیوی قارەمان لە رانیە شەھید کراوە. شەھید حەمەدەمین لە ساڵی (٢٠٠٥) لەو شەھید حەمەدەمین لە ناو وەزارەتی پێشمەرگەو دەگوازیتەووە بۆ ناو وەزارەتی ناوخوا و دەبیتە پۆلیسی کارەبا. لەسەرەتای ھێرشەکانی داعش، بەتایبەتی بۆ سنووری جوگرافی پارێزگای کەرکووک، بەشیک لە پۆلیسەکان دەنێردرێنە سنووری بەرگری شەپکردن تا لە ریککەوتی پینجی ئەیلوولی ساڵی (٢٠١٤)دا، حەمەدەمین و پۆلیک لە ھاوڕیکانی لەخانویکی نیو شاری کەرکووک جیگەردەبن، بەمەبەستی پاراستنی ناوخوای شار و لەکاتی پۆژ ئاوابوون و تاریک بوونی شار و پچرانی کارەبا، حەمەدەمین لەسەر بیناکە دەکەوێتە خوارووە و ماوەی یەک کاتژمێر بە برینداری دەمینیتەووە و لەدوایدا بەیەکجای مائاواوی لە ژیان دەکات. و لە گۆرستانی گەورەھی شەوگیراوە، بەخاکی دەسپێرن. بۆ وەرگرتنی زانیاریەکانی دیدار لەگەڵ بەرپێزان (نەجیبە رەسوول ئەحمەد، ھاوژینی شەھید و قادر عومەر ئەمین، بڕای شەھید) ئەنجامدراوە. لە ریککەوتی چوار دەی تەمموز، پۆژی پینج شەممە، لەمائی ناوبراوان، لەکۆیە.

شەھیدانی كۆپە، لە شەری داعشدا

شەھید

خالید سەئى قوچانى

خالید حەسەن حەمەد عەبدوللا

یەکیکی دیکە، لەو شەھیدانەى لەپینا و پاراستنى هەریمی کوردستان و هاونیشتیمانیان، لە سنووری قەزای کۆیه گیانی خۆی بە کوردستان بەخشی، شەھید خالید حەسەن حەمەد عەبدوللایه، که ناسراوه به عەقید خالید سەئى قوچانى.

خالید حەسەن، لە ساڵی (١٩٧٠) لە گوندی سەئى قوچانى سەر بەناحیهی پردی/ پارێزگای کهرکووک لەدایک بووه و خویندنی سەرەتایی لەگوندی سەئى قوچان و خویندنی ناوهندی لە کهرکووک تەواو کردووه، لەدواتردا وازی لەخویندن هیناوه و بۆته پیشمەرگه‌ی کوردستان.

شەھید خالید سەئى قوچانى، لە ساڵی (١٩٨٧) لە تەمەنی حەقدە سالیدا، چهکی هەلگرتوو و بۆته پیشمەرگه و چۆته شاخ، لەدوای سالیك پیشمەرگایه‌تی بۆ ماوهی سالیك لەلایه‌ن به‌عس‌وه دەستگیر ده‌کری.

شەھید سەئى قوچانى، لەرپهرینی ساڵی (١٩٩١) بەشدار بووه و پۆلی خۆی هەبووه و لە ماوهی پیشمەرگایه‌تیدا بەشدارى زۆربه‌ی ئەو شەپرانەى کردووه، که لەو ماوه‌یه‌دا پروویداوه، لەوانه شەری "جوندولئیسلام" و "کۆتایی هینان بەرژیمی به‌عس و سەددام حوسین لە ساڵی (٢٠٠٣)" و "شەری داعش" کردووه، ئەلبەتە لە ماوهی پیشمەرگایه‌تیدا سەئى جار بریندار بووه.

شهیدانی کۆیه، له شه ڕی داعشدا

شهید خالد، پلهی سهربازی عهقید بووه.

خالد حهسن، له ساڵی (١٩٩٢) ژیانی هاوبهشی له گهڵ خانمیك به نیوی (فینك سهلیم له تیف) پیکهیناوه و به رهه می بهیه که وه بوونیان ههوت مندا له، دوو کچ به نیوهکانی (دلماو، ته مه ن بیست ساڵ و دلنیا، ته مه ن چوارده ساڵ) و (شاباز، ته مه ن ههژده ساڵ، شاههنگ، ته مه ن شازده ساڵ، شاکوو، ته مه ن دوازده ساڵ، شامیر، ته مه ن سیزده ساڵ و شاسوار ته مه ن پینچ ساڵ).

شهید خالد، له ڕیکهوتی بیست و پینجی کانوونی دووه می ساڵی (٢٠١٥) دا، له باشیکه "به عشیقه" نزیك موسل، له کاتی بهرگری کردن و به هاناوه چوونی به شیک له هاوسهنگه رهکانی، به فیشهکی قه ناس، ده پیکری و شهید ده بی.

له دوا ی شهید بوونی شهید سی قوچانی، به ڕی و په سم و پیشوازییه وه ده هینرته وه شاری کۆیه و له گۆرستانی قشله به خاک ده سپێردری.

بو وهرگرتنی زانیارییه کان دیدار له گهڵ به ڕیز (فینك سهلیم له تیف ئه حمه د، هاوژینی شهید) ئه نجام دراوه، له ڕیکهوتی سی ته مووز، ڕۆژی یه ک شه ممه، له ما لی شهید، له کۆیه.

شهید رهوند

رهوند مامه‌ند سه‌لام همه‌د

کاروانی شه‌هید و قوربانیدان به‌رده‌وامه، یه‌کێکی دیکه له‌و شه‌هیدانه‌ی شاری کۆیه که له به‌ران‌به‌ر شه‌ږی داعشدا، له پیناو پاراستنی خاک و نیشتیمان و نه‌ته‌وه و ئالای کوردستان شه‌هید بووه، شه‌هید ره‌وند مامه‌ند سه‌لام همه‌د دۆندارییه.

شه‌هید ره‌وند مامه‌ند، له بیست و پینجی ئه‌یلوولی سالی (۱۹۸۹) له شاری کۆیه له‌دایک‌بووه، له‌بنه‌ږه‌دا بنه‌ماله‌که‌یان له گوندی دۆندراوه/ ده‌شتی کۆیه هاتوونه‌ته شاری کۆیه، له‌ویدا ره‌وند ده‌ستیکردووه به‌خویندن و قوناغه‌کانی سه‌ره‌تایی/بنه‌ږه‌تی به‌سه‌رکه‌وتوویی به‌کۆتا هیناوه، به‌لام به‌هۆی فه‌قیری و هه‌ژاری و که‌م ده‌رامه‌تییه‌وه، وازی له‌ خویندن هیناوه و سه‌رقالی په‌یداکردنی بزێوی ژیان بووه.

شه‌هید ره‌وند، له ته‌مه‌نی بیست و سێ سالی‌دا و له سالی (۲۰۱۲)‌دا، ژیا‌نی هاوبه‌شی له‌گه‌ل خانمی‌ک به‌ نیوی (نه‌جیبه‌ عه‌باس سه‌لام) پیکده‌هینی و به‌ره‌می ئه‌و هاوژینیان دوو مندالی کچه‌ به‌نیوه‌کانی (ږه‌یان، ته‌مه‌ن دوو سال و ږونیاس، ته‌مه‌ن سێ سال)، به‌لام ته‌مه‌ن یاروباقی نابێ، ره‌وند زیاتر درێژه به‌ ژیان بدات له‌گه‌ل هاوژین و منداله‌کانی.

شه‌هید ره‌وند مامه‌ند، له سالی (۲۰۰۵)‌دا، پپوهندی به‌ وه‌زاره‌تی پینشمه‌رگه‌وه ده‌کات و ده‌بی به‌ پینشمه‌رگه‌ی کوردستان و بو ماوه‌ی نوو سال له‌ خزمه‌ت‌کردن

زامدار ئەحمەد مەلا رەسوول

بەردەوام دەبێ تا پێککەوتی شەهید بوونەکە لە ساڵی (٢٠١٤)دا. لە سەرەتای هاتنی داعش و فشارەکانی، شەهید رەوێند لە پێژی پیشەوێ شەپکردندا بوو و بەردەوام لە بەرگری خاکی کوردستان بوو، تا پێککەوتی شەشی ئەیلوولی ساڵی (٢٠١٤)دا، لە باشیکە "بەعشیقە" نزیک موسڵ، لەکاتی بەرگری کردن، بەهۆی بەرکەوتنی فیشەکەوێ بریندار دەبێ، لەدوای بریندار بوونی و کەوتنی بەزەویدا ئازار بەنیوچاوانی دەگات و لەدوای ماوێهکی کەم، شەهید دەبێ.

لەدوای شەهید بوونی، شەهید رەوێند بە پێ و رەسم و مەراسیم و پیشوازێهێوێ تەرمی شەهید رەوێندیان گەراندەوێ بۆ شاری کۆیە و لەوێهێ بەرەو گوندی دۆنداری زیدی باب و باپیرانی بەپێ کرد و لە گۆرستانی گەرەوی دۆندار بە خاک سپێردرا. بۆ وەرگرتنی زانیاریهێکان دیدار لەگەڵ بەپێز (یاسین عەبدوڵلا عەبدوڵخالق حەبیب، خالی شەهید) ئەنجامدراوێ، لە پێککەوتی بیست و نۆی حوزەیران، رۆژی چوار شەممە، لە مالی یاسین، لە کۆیە.

شەھیدانى كۆپە، لە شەرى داعشدا

شەھید رِیْاز

رِیْاز رەحمان شەریف ھەمەلاو

یەکیکی دیکە، لەو شەھیدانەى لە پیناوی پاراستن و پارێزگاری کردن لە ئالاً و نەتەو و نیشتیمان و خاکی کوردستان، لە شەری داعشدا، لە سنووری ناحیەى تەق تەق، شەھید بوو. شەھید رِیْاز رەحمان شەریف ھەمەلاو ئیلینجاغییە.

رِیْاز رەحمان، لە بیست و چواری تشرینی یەكەمی سالی (۱۹۸۶) لە شاری ھەولێر لە دایکبوو، لە بنەرەتا بنەمالەکیان خەلکی گوندی ئیلینجاغی گەرە، بەلام بەھۆی بارودۆخی سیاسی و سیاسەتی پراگوستن و دوورخستەو لەلایەن پزیمی بەسەو، لە سالی (۱۹۷۷) ھو گوندی ئیلینجاغ بەجێدەھێلن و لە شاری ھەولێر نیشتەجێدەبن. بەھۆی فەقیری و کەم دەرامەتی و ھەژارییەو تاکوو پۆلی شەشی سەرەتایی / بنەرەتی خویندوو و لەدواتردا وازی لە خویندن ھیناوە و دەستی کردوو بەکارکردنی جیاوان، لەپیناوی درێژەدان بە ژیان.

رِیْاز ئیلینجاغی، لە سالی (۲۰۱۰) دا و لە تەمەنی بیست و چوار سالییدا ژیانی ھاوبەشی لەگەڵ خانمی بەنیوی (بەناز ئیبراھیم فارس رەسوول) پیکدەھێنیت و بەرھەمی ئەو ژیاوە ھاوبەشە و بەیەکەو بوونەیان دوو منداڵە، کوپیک بەنیوی (رەزان، تەمەن سی سال) و کچیک بەنیوی (ریناس، تەمەن پینچ سال).

شەھید رِیْاز، لە سالی (۲۰۰۵) ھو دەبیتە پۆلیس و لە سنووری قەزای کۆیە،

شهیدانی کۆیه، له شه ڕی داعشدا

دهوام دهکات، تا دروست بوون و نزیک بوونهوهی داعش له سنورهکانی هه‌ریمی کوردستان، به‌مه‌به‌ستی به‌رگری کردن و پاراستنی هاوڵاتیانی کوردستان، شه‌هید ڕی‌باز و پۆلیک پۆلیسی دیکه ده‌چنه ڕیزی پێشه‌وهی شه‌پرکردن، تا ڕیککه‌وتی نۆی ئه‌یلوولی ساڵی (٢٠١٤) له کاتی به‌رگری کردن، له جه‌له‌ولا، له کاتی ته‌قینه‌وه پارچه ساچمه‌ی به‌رده‌که‌وئ و له ئه‌نجامدا شه‌هید ده‌بی و ناوی ده‌چپته ڕیزی شه‌هیدانی کوردستانه‌وه.

له‌دوای شه‌هید بوونی شه‌هید ڕی‌باز، به‌مه‌پراسیم و ڕی و ڕه‌سمه‌وه ده‌هیندریته‌وه و به‌ڕی ده‌کرئ بو زیدی خوئی له ئیلنجاغ و له گۆرستانی گه‌وره‌ی ئیلنجاغ به‌خاکی ده‌سپێرن.

بو وه‌رگرتنی زانیاریه‌کان دیدار له‌گه‌ل به‌ڕیزان (عه‌بدولرحمان شه‌ریف حه‌مه‌لاو عوبید، باوکی شه‌هید و ئامینه شه‌فیع حه‌مه‌ده‌مین خدر، دایکی شه‌هید و محه‌ممه‌د شه‌ریف حه‌مه‌لاو عوبید، مامی شه‌هید) ئه‌نجامدراوه، له ڕیککه‌وتی هه‌ژده‌ی ته‌مموز، ڕۆژی یه‌ک شه‌ممه، له مائی باوکی شه‌هید، له‌کۆیه.

شەھید سەھید زرار گۆمەتالى

زرار سەھید قادر ئەحمەد

یەككى دىكە، لەو شەھیدانەى لە سنوورى قەزای كۆیە/ ناحیەى شۆرش لەكاتى بەرگری كردن لە خاك و نەتەووە و نیشتمانی و هاوئیشتمانیانى كوردستان و ڕووبەڕووبونەوێ چەكدارانى داعش و تێكشانی هێرشەكانیان شەھید بوو، شەھید زرار سەھید قادر ئەحمەد بوو، ناسراو بە سەھید زرار گۆمەتالى.

زرار سەھید گۆمەتالى، لە یەكی تەمموزی سالى (١٩٧٧) لە گوندی گۆمەتال/ ناحیەى شۆرش-دیگەلە، لەدایك بوو. شەھید زرار بەھۆى نەبوونی پالشت و هاندەر، تەنیا پۆلى یەكەمى سەرەتایى خویندوو، لەدواتردا وازی لەخویندن هیناوە و زیاتر سەرقالى كاری كشتوكالى و مەردارى بوو، بۆ پەیداكردنى بژىوى ڕۆژانەى ژيانى. شەھید زرار، لە سالى (١٩٩٧) لەو ژيانى هاوبەشى لەگەل خانمىك بەناوى (زەریفە قادر بابەكر عەبدولرحمان) پێكدەھىنى و بەرھەمى ئەو پڕۆسە و هاوژینىیان حەوت مندالە، شەش كچ بە نۆوكانى (لیمۆ، تەمەن ھەژدە سال، پەمۆ، تەمەن شارزە سال، زەینەب، تەمەن یازدە سال، تریفە، تەمەن سێزدە سال، سارا، تەمەن حەوت سال، سەناریبە، تەمەن سێ سال) و كورپىك بە نۆوى (زانيار، تەمەن یازدە سال). لە ئیستاشدا، هاوژین و مندالەكانى شەھید، لە گوندی گۆمەتال/ناحیەى شۆرش، نیشتەجینە.

زامدار ئەحمەد مەلا رەسوول

شەھید زرار، لە ساڵی (٢٠٠٥) ھوێ پێوەندی بە ھزارەتی ناوخواوە دەکات و ھەکوو پۆلیس لە سنووری قەزازی کۆیە، دەوام دەکات. بەلام لەدوای ھاتنی داعش و ھێرشەکانی، شەھید زرار و پۆلیک لە ھاوڕێی دیکە دەچنە ریزی پێشەوہی بەرگری کردن، لە خاکی کوردستان، تا ریککەوتی بیست و چواری ئەیلوولی ساڵی (٢٠١٤)، لەکاتی بەرگری کردن و بەرپەچدانەوہی ھێرشەکانی داعش، لە دووزخورماتوو، فیشەکیک بەر جەستەیی دەکەوێت و شەھید دەبێ. ئەمەش تاکە شەھیدی سنووری ناحیەیی شۆرشە، لە ریزی بەرگری کردنی کوردستان، لەبەرانبەر شەری داعش. لەدوای شەھید بوونی سەید زرار گۆمەتالی، بەمەراسیم و پڕی و پەسمەوہ پێشوازی لیدەکریت و بەرەو زیدی خۆی بەرپڕی دەکرێ و لە گۆرستانی گەورەیی گۆندی گۆمەتال بەخاکی دەسپێرن.

بۆ ھەرگرتنی زانیارییەکان دیدار لەگەڵ بەرپێزان (سەعید قادر ئەحمەد سمایل، باوکی شەھید و زەریفە قادر بابەکر عەبدولرحمان، ھاوژینی شەھید) ئەنجامدراوہ، لە ریککەوتی شازدەیی تەمموز، رۆژی شەممە، لە مالی باوکی شەھید، لەگۆندی گۆمەتال.

شهیدانی کۆیه، له شه ڕی داعشدا

شەھید سەمەد ئاغا

سەمەد مشیر عەباس سالح

یەکیکی دیکە، لەو شەھیدانەی کە لە کاتی ڕووبەڕوونەوی شەڕی داعشدا لە پێناو پاراستنی خاکی کوردستان شەھید بوو، شەھید سەمەد مشیر عەباس سالح بوو، ناسراو بە سەمەد ئاغا.

سەمەد ئاغا، لە ساڵی (١٩٧٣) لە گوندی دۆندار-دەشتی کۆیە، لە دایکبوو، لە فیڕگەدا تا کوو پۆلی پینجی بنەرەتی / سەرەتایی خویندوو و لە دواتردا وازی لە خویندن هێناوە و سەرقالی کاری دیکە بوو بۆ بژیوی ژیا، لە ماوەی تەمەنیدا، بەردەوام لە گەرمیان و کویستاندا بوو، لە نیوان قەزای کۆیە و گوندی دۆندار. شەھید سەمەد، لە بەرئەووی باپیرانی ئاغا بوو، بە سەمەد ئاغا ناسراو.

شەھید سەمەد، لە تەمەنی گەنجیدا، چەکی لە شان کردوو و بوو بە پیشمەرگە کوردستان و لە ماوەی پیشمەرگایەتیدا، بە شداری چەندین شەڕی کردوو، لەوانە شەری "جوندولئیسلام" و "کۆتایی هێنان بە پرژیمی بە عەس و سەددام حوسین لە ساڵی (٢٠٠٣)" و لە کۆتایشدا "شەری داعش".

سەمەد مشیر، لە ساڵی (١٩٩١)دا، ژیا، ھاوبەشی لە گەڵ خانمیک بە نیوی (شیلان سەلام حەمید) پیکدەهینی و بەرھەمی ئەو ھاوسەرگیرییە شیان کورپیک بە نیوی (سەرور، تەمەن بیست و سێ ساڵ) و پینج کچ بە نیوکانی (ساوین، تەمەن بیست

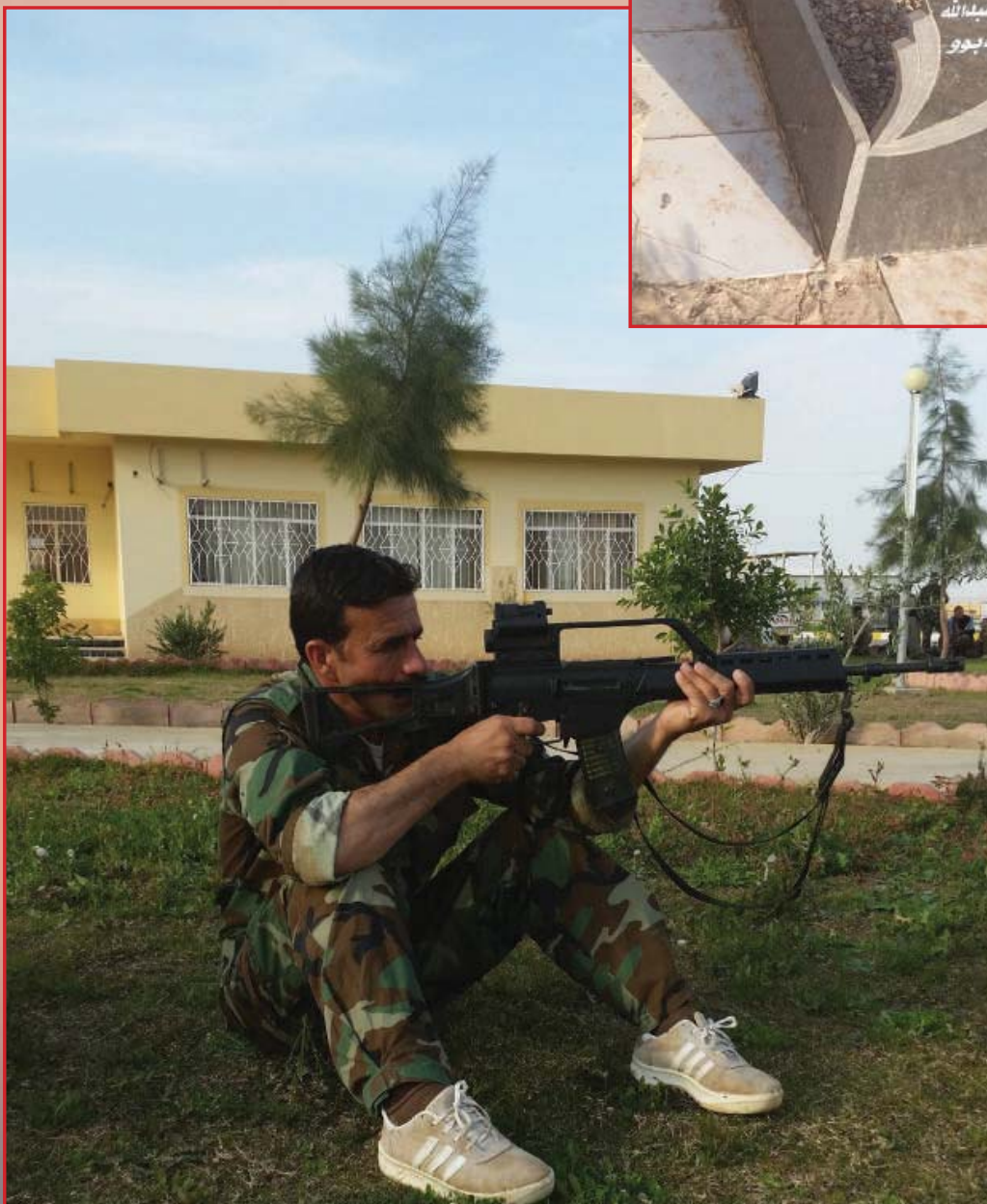
شەھیدانى كۆيە، لە شەرى داعشدا

سال، سابات، تەمەن نۆزدە سال، ساريژ، تەمەن ھەژدە سال، سەدا، تەمەن چواردە سال، سارا، تەمەن دوازدە سال).

لەسەرەتاي ھاتنى داعش، بۇ ناوچەكانى نزيك لە ھەريمي كوردستان، بەردەوام لە ئامادەباشى دابوو، بۇ شەركردن و پروبە پروبوونەوھى داعش، تا شەوى بيست و نۆ لەسەر سى كانوونى دووھى سالى (٢٠١٥) لە كاتزمير سىي شەو ئاگاداردەكريتەوھ بۇ ئەوھى لەگەل پۆليك لە ھاورپى پيشمەرگەى ديكە، بەرھو ريزەكانى شەر بچن، بۇ كەركووك. لەكاتى گەيشتيان بۇ كەركووك و چوونيان بۇ نيو گوندى مەلا عەبدوئالا، پروبەرووى داعش دەبنەوھ و لەكاتى بەرگرى كردن لەنيو خانويكدا لەگەل چوار ھەقالى ديكەى سنوورى قەزاي كۆيە، شەھيد دەكرين و نيويان چووھ نيو شەھيدانى كورد و كوردستان. لەدواتريشدا بەرپى و پەسم و مەراسيمەوھ پيشوازي لە تەرمى شەھيدان كرا.

لەدواى گەرانەوھى تەرمى سەمەدئاغا، لە شارى كۆيەوھ بەرپىكرا بۇ زيدي لەدايك بوونى خوى لە گوندى دۇندار و لەگۆرستانى گوندى دۇندار بە خاك سپيردرا. بۇ ھەرگرتنى زانيارىيەكان دیدار لەگەل بەرپىز (شيلان سەلام ھەمید ئەمين، خيزانى شەھيد) ئەنجامداروھ، لە ريككەوتى بيست و ھەشتى حوزەيران، پۆژى سى شەممە، لە مالى شەھيد، لەكۆيە.

شهید

سهرکهوتی سهید قادری

سهرکهوت قادر سهعید قادر

یهکیکی دیکه، له و شهیدانهی که له پێگهی بهرگری کردن له خاکی کوردستان له بهران بهر داعشدا شهید بوو، شهید سهرکهوت قادر سهعید قادره، ناسراوه به سهرکهوتی سهید قادر.

سهرکهوت قادر، له سالی (۱۹۸۳) له گوندی دۆندار/ له دهشتی کۆیه، له دایکبووه. له ماوهی ته مه نیدا تا کوو پۆلی پینجی بنه پرتی/ سه ره تای خویندوو و له دواتردا له بهر فه قیری و هه ژاری و کهم ده رامه تی وازی له خویندن هیناوه و دهستی کردوو به کارکردن.

شهید سهرکهوت، له سالی (۱۹۹۸) له وه چه کی هه لگرتوو و بووه به پيشمه رگه ی کوردستان، و له ماوهی ته مه نیدا به شداری له چه ندین شه ری کردوو، که له و ماوه یه دا پرویداوه، له وانه شه ری ”جوندولئیسلام” و ”کۆتایی هینان به پژی می به عس و سه ددام حوسین له سالی (۲۰۰۳)” کۆتا شه پش که تییدا به شدار بووه ”شه ری داعش” بوو.

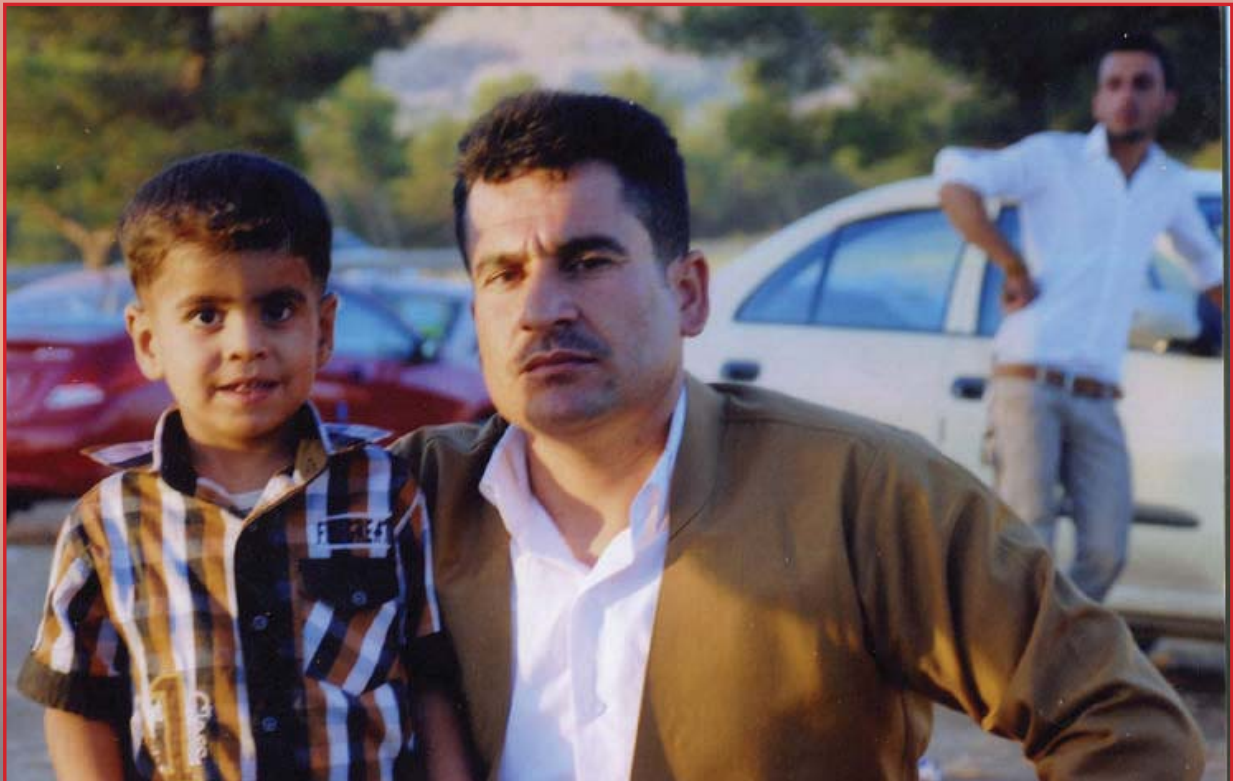
سهرکهوتی سهید قادر، له سالی (۲۰۰۶) ژیا نی هاوبه شی له گه ل خانمیک به نیوی (تریفه جواد فه تاح مسته فا) پیکده هی نی و به ره می هاوبه شی ژیا نیان دوو کوپ به نیوه کانی (مه مه د، ته مه ن هه وت سال و سه رکۆ، ته مه ن دوو سال) و کچیک

بەنئوی (سومەییە، تەمەن ھەشت ساڵ) بوو.

لەگەڵ ھاتنی داعش، سەرکەوت بەردەوام لە ئامادەباشیدا بوو بۆ شەپکردن و پووبەرووبونەوێ داعش، تا ریککەوتی شەوی چوار دە لەسەر پازدە ئابی سالی (۲۰۱۴) دا، کاتیکی پیشمەرگە لە "مەرکەز حامورابی" خوارووی کەرکووک، سەرقالی خۆئامادەکردن و دەرچوون دەبن بۆ گوندی مەلا عەبدوڵلا، لەو کاتەدا و لەکاتی رۆیشتی سەیارەیی سەربازی پیشمەرگەکان، سەرکەوت لەسەیارەکە دەپەرێ و دەکەوێتە خوارەو، ئەمەش زیانیکی زۆر بەر سەری دەکەوێت.

لەدواتردا، شەھید سەرکەوت بۆ نەخۆشخانەیی رزگاری شاری کەرکووک دەگوازیتەو، لەویدا بۆ ماوێ پینچ رۆژ بی ئاگا "بی ھۆش" دەمینیتەو و لە بیستی ئابدا، بەیەکجاری چاوەکانی لیکدەنیت و لە پینا و خاکی کوردستان گیان لەدەست دەدات. لەدواتردا، رێ و پەسمەو تەرمی شەھید دەھیندریتەو کۆیە و لە گۆرستانی دەرویش خدر بە خاکی دەسپێردرێ.

بۆ وەرگرتنی زانیارییەکانی دیدار لەگەڵ بەرپێزان (قادر سەعید قادر سمایل، باوکی شەھید و تریفە جواد فەتاح، ھاوژینی شەھید) ئەنجامدراو. لە ریککەوتی بیست و نۆی حوزەیران، رۆژی چوار شەممە، لەمالی قادر سەعید، لەکۆیە.

شەھید سەرباز

سەرباز ئەكرەم عومەر عەبدوللا

یەكیكی دیکە لەو شەھیدانەى كە لەسنووری ناحیەى تەق تەق لە پیناوپاراستی خاکی هەریمی كوردستان و گەلەكەیدا شەھید بوو، شەھید سەرباز ئەكرەم عومەر عەبدوللا بوو.

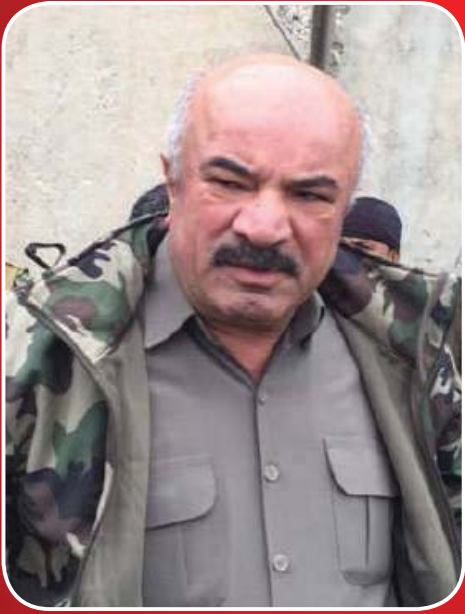
سەرباز ئەكرەم، لە یەكی تەمموزی سالی (١٩٨٦) لە گوندی كانی لەلە نزیک لە ناحیەى تەق تەق، لەدایك بوو، لەماوەى ژيانیدا، بایەخى زۆرى بەخویندن داو، ئەگەرچی بۆى نەگونجاو بەشیوہیەكى بەردەوام بخوینیت، بەلكو بەشیوہى پچر پچر خویندووہیتى، بەشیوہیەك لەو كاتەى شەھید بوو، فیرخوازی قوناغى سیى زانستە سیاسى و پامیارییەكان بوو لە زانكۆى چەرمۆ، لە شارى چەمچەمال.

شەھید سەرباز و بنەمالەكەى تاكوو سالی (٢٠٠٣) لە گوندی كانی لەلە نیشتهجى بوون، بەلام لەدواى كۆتایى هیئان بە سەددام حوسین و رژیمی بەعس و ئارام بوونەوہى ناوچەكانى هەریمی كوردستان شوینى نیشتهجیبوونیان گواستۆتوہ بۆ ناحیەى تەق تەق.

شەھید سەرباز، لە سالی (٢٠١٢) دا پیوہندی بە وەزارەتى ناوخۆوہ كردووہ و بوو بە پۆلیس، لەبەشى نەوت و گاز، لە سنوورى جوگرافى شارى كۆیە، بەلام لەگەل هاتن و بەردەوامى هیرشەكانى داعش و فشارەكانى، بەشیک لە پۆلیسەكانى هەریمی

شه هید سیروان شه قلاوهی

سیروان محهمهد عه بدوللا محهمهد

یه کیکی دیکه، له و که سانهی له کاتی بهرگری کردن له خاکی هه ڕیمی کوردستان و پاراستنی گیانی هاو نیشتمانیان شه هید بوو، شه هید سیروان محهمهد عه بدوللا محهمهد بوو، ناسراو به سیروان شه قلاوهی.

سیروان محهمهد ، له یه کی تشرینی دووه می سالی (۱۹۶۱) دا له شه قلاوه له دایکبووه، تا کوو پۆلی نووی بنه پرتی له شه قلاوه خویندوووه و له دواتردا به هۆی پیشمه رگایه تی و نه گونجانی دهرفهت، وازی له خویندن هیناوه. به لام له دوا ی چه ندین دهیه، چۆته وه فیڕگه و پۆلی ده و یازده و دوازدهی ئامادهیی به تاقیکردنه وهی ده ره کی ته و او کردوووه.

سیروان شه قلاوهی، له راپه پینی سالی (۱۹۹۱) ه وه چه کی هه لگرتوووه و بووه به پیشمه رگه ی کوردستان، له ماوه ی پیشمه رگایه تیدا، به شداری زۆربه ی شه ره کانی کردوووه، له وانه شه ری ”جوندولئیسلام” و ”کۆتایی هینان به پرژی می به عس و سه ددام حوسین له سالی (۲۰۰۳)” کۆتا شه ریش که تییدا به شدار بووه ”شه ری داعش” بوو، له و ماوه یه ی پیشمه رگایه تیدا، پینج جار بریندار بووه.

شه هید سیروان، له دوا ی شه ری ناوخۆ، به هۆی سیاسه ته وه شه قلاوه به جیده هیلی و له شاری کۆیه نیشه جی ده بی. له و سه روبه نده دا، ژیا نی هاوبه ش له گه ل خانمی ک

زامدار ئەحمەد مەلا رەسوول

بەناوی (قیان دارا بەحری موراد) پێکدەهێنێ و بەرھەمی ئەو ھاوژینیەیان دوو کچی دوانە بە نیۆهکانی (یارا و لارا، تەمەن ھەشت ساڵ) و سێ کوڕ بە نیۆهکانی (کاروان، تەمەن نۆزدە ساڵ، دانا و زانا، دوانە تەمەن ھەژدە ساڵ).

سیروان شەقلاوھیی، پلەبی سەربازی عەمید بوو.

شەھید سیروان، لە سەرھتای ھاتنی داعشەو بە شەرداری لە شەپھەکان کردوو و بەردەوام بەرگری لە خاکی کوردستاندا بوو، تا پێککەوتی بیست و چواری نیسانی ساڵی (٢٠١٦) لە کاتی ڕووبەڕووبونەوێ ھەشیدی شەعبی، لە ناو سایلۆی دووز خورماتوو، بە دەستی قەناس بە دەستی شەھید دەکری و ئەویش دەچیتە ڕیزی کاروانی شەھیدانی کوردستان.

لەدوای شەھید بوونی سیروان شەقلاوھیی، بە ڕی و پەسم و مەپراسیمەو پێشوازی لیکراو و بە پیکرایەو بو شەقلاو و لە گۆرستانی گردی زەیتوون بە خاک سپێردرا. بو وەرگرتنی زانیاریەکانی دیدار لە گەڵ بەرپێزان (کاروان سیروان مەممەد عەبدوڵلا، کوڕی شەھید و مەسعوود و عەبدوڵلا عەبدولرەحیم پەشید، خوارزای شەھید) ئەنجامدراو. لە پێککەوتی چوار دەی تەمموز، ڕۆژی پێنج شەممە، لە مالی شەھید، لە کۆیە.

شەهید شاخەوان

شاخەوان برايم بايز رهشيد

یه‌کیکی دیکه له شههیدانی سنووری کۆیه، له گوندی مه‌لازیاڊ/ ته‌ق ته‌ق، که له‌به‌رانبه‌ر هه‌رشه‌کانی داعشدا شه‌هید بوو، له پیناو پارێزگاری کردنی له کورد و کوردستان و پاراستنی گیانی خه‌لکی کوردستان، شه‌هید شاخه‌وان برايم بايز ره‌شيد بوو.

شاخه‌وان برايم بايز ره‌شيد، له یه‌کی کانوونی دووه‌می ساڵی (١٩٨٤) له گوندی مه‌لازیاڊ/ته‌ق ته‌ق، له‌دایک بووه. خویندنی سه‌ره‌تایی تاکوو پۆلی پینجه‌می بنه‌ره‌تی خویندووه، له‌دواتردا به‌هۆی هه‌ژاری و فه‌قیری و که‌م ده‌رامه‌تییه‌وه، وازی له‌ خویندن هه‌یناوه و ده‌ستی کردووه، به‌کارکردنی جیاواز و جو‌راوجو‌ر.

شه‌هید شاخه‌وان، له ساڵی (١٩٩٨) له‌وه‌چه‌کی له‌شان کردووه و بووه به‌ پيشمه‌رگه‌ی کوردستان، له پیناو پاراستن و به‌رگری کردن له‌ خاک و نه‌ته‌وه‌که‌ی، له‌ ماوه‌ی ژيانیدا به‌شداری چه‌ندین شه‌ری کردووه، له‌وانه‌ شه‌ری “جوندولئیسلام” و “کو‌تایی هه‌ینان به‌رژیمی به‌عس و سه‌ددام حوسین له‌ ساڵی (٢٠٠٣)” دوا شه‌ریش که‌ شه‌هید شاخه‌وان به‌شداری تیدا کرد و شه‌هید بوو، “شه‌ری داعش” بوو.

شاخه‌وان، له ساڵی (٢٠٠٧) دا ژيانی هاوبه‌شی له‌گه‌ل خانمی‌ک به‌ناوی (شه‌هله جلال فارس) پیکه‌هه‌یناوه و به‌ره‌می ئه‌و به‌یه‌که‌وه‌ بوونه‌یان، سی‌ کچه‌ به‌ نێوه‌کانی

شهیدانی کۆیه، له شه ڕی داعشدا

(سیما، تهمهن ده سال، پهیان، تهمهن شهش سال، سایه، تهمهن سی سال). له سه رهتای هاتنی داعش و هیره شهکانی بۆ ناوچهکانی نزیک له ههریمی کوردستان، شههید شاخهوان، له ڕیزی پیشهوهی بهرگری بووه، بۆ بهر په چدانهوهی هیره شهکانی داعش و تیکشکانیان، له پیناو پاراستنی خاک و نیشتمانی کوردستان، تا ڕیککهوتی سی کانوونی دووهمی سالی (٢٠١٥) له گهڵ چوار هاورپی دیکه ی به نیوهکانی (کۆسرهت یاسین، سه مه د مشیر، پشتیوان فه تاح و هه لمهت عه بدول په زاق) له گوندی مه لا عه بدوللآ/ کهرکووک شههید ده بن و به یه کجاری ژیانیان به کوردستان به خشی. له دوای شههید کردنی به مه راسیم و به ڕیز و پیشوازی کردنی خه لکی ناوچه که گه ریند رایه وه و جهسته یان برده وه گوندی مه لازیا و له گۆرستانی گه وره ی مه لازیا و به خاکیان سپارد.

بۆ وهرگرتنی زانیارییهکانی دیدار له گهڵ به ڕیز (برایم بایز په شهید هه مه د، باوکی شههید و سه نگه ر بایز په شهید هه مه د، مامی شههید) ئه نجامدراوه. له ڕیککهوتی یازدهی ته مموز، ڕۆژی دوو شه ممه، له مالی باوکی شههید، له گوندی مه لازیا و ته ق ته ق.

شهید عهلی

عهلی فواد میخان فهره ج

یه کیکێ دیکه له و گه نجه تازه پیگه یشتووانه ی له پیناو پاراستنی خاک و نه ته وه و نیشتیمان و ئالای کوردستان، له به رانه ر هیرشه کانی داعشدا، گیانی خۆی به خاک به خشی و نیوی چوو ه نیو ریزی شه هیدانی کوردستانه وه، شه هید عه لی فواد میخان فهره ج بوون.

عه لی فواد، له بیست و دووی تشرینی دووه می سالی (۱۹۹۴) دا له به غدادی پایته ختی عیراق له دایک بووه، له بنه رته دا بنه ماله که یان خه لکی گوندی مه لا عه زیزن/ له خانه قین. به لام به هۆی پید او یستی ژیان و ریککه وته وه له خانه قینه وه شوینی نیشه جی بوونیان ده گوازنه وه بو به غداد، له دوا ی ماوه یه ک به ره و سامه را ده چن و بو ماوه یه کی زور تیدا نیشه جیده بن، تا سالی (۲۰۰۶)، که به یه کجاری ده چنه شاری کۆیه و ، تا ئیستاش تیدا گیرسا ونه ته وه.

عه لی، تا کوو پۆلی پینجه می ئاماده یی/ یازده ی له به غداد خویندوو ه، له دواتردا وازی له خویندن هینا وه و بووه به پیشمه رگه .

شه هید عه لی له سالی (۲۰۱۲) ه وه پیوه ندی به وه زاره تی پیشمه رگه وه ده کات و ده بیته به رگری کاری خاکی کوردستان، تا پوژی شه هید بوونی له شه ڕی داعشدا. له گه ل دروست بوونی داعش و کۆنترۆل کردنی شاری موسل و هیرشکردنیان بو

ناوچه سنوورییه کانی خاکی هەریمی کوردستان، شههید عه‌لی له پریزی پیشه‌وه‌ی به‌رگیدا بوو، له پیناو پاراستنی هاو‌نیشتی‌مانیانی، تا ری‌ککه‌وتی حه‌قده‌ی حوزه‌یرانی سالی (٢٠١٤)، له‌کاتی به‌رگری کردن و تی‌کشکانی هی‌رشه‌کانی داعش، له ته‌لوهرد/ که‌رکووک، له ئە‌نجامی به‌رکه‌وتنی ساچمه‌ی ته‌قینه‌وه گیان له‌ده‌ست د‌هدا و ده‌بیته شه‌هیدی کوردستان.

شه‌هید عه‌لی، له‌دوای دوو سال پیشمه‌رگایه‌تی و له ته‌مه‌نی بیست سالی‌دا شه‌هید بووه و دووهم بچووکترین شه‌هیدی سنووری قه‌زاری کۆیه‌یه، له شه‌ری داعشدا. له‌دوای شه‌هید بوونی شه‌هید عه‌لی، به‌رپی و په‌سم و به‌پریزه‌وه له که‌رکووک‌وه به‌رپی ده‌که‌ن بۆ سلیمانی و له ویشه‌وه بۆ گه‌رمیان و ده‌یبه‌نه‌وه زی‌دی خۆی که گون‌دی مه‌لا عه‌زیزه، له نزی‌ک خانه‌قین، له‌ویدا به‌خاکی ده‌سپێرن. بۆ وه‌رگرتنی زانیارییه‌کانی دیدار له‌گه‌ڵ به‌ریزان (فواد مایخان فه‌ره‌ج، باوکی شه‌هید و حه‌یده‌ر فواد مایخان فه‌ره‌ج، برای شه‌هید) ئە‌نجام‌دراوه. له ری‌ککه‌وتی حه‌قده‌ی ته‌مموز، پۆژی شه‌مه‌مه، له مالی باوکی شه‌هید، له کۆیه.

شەھیدانی كۆپە، لە شەری داعشدا

شەھید سەرباز گراوی

عەبدوللا ئیبراھیم محەممەد مەولوود

یەکیکی دیکە لەو شەھیدانەی لە شەپری داعش شەھید بوو، لە پیناوا پاراستنی کورد و کوردستان و بەرگری کردن لە هاوئیشتمانیانی خۆیان، شەھید عەبدوللا ئیبراھیم محەممەد مەولوود بوو، ناسراو بە سەرباز گراوی. عەبدوللا ئیبراھیم، لە یەکی تەمموزی ساڵی (١٩٧٠) لە گوندی گراو لە بناری سەری رەش لە دایکبوو، خۆیندی سەرەتایی لە گراو و خۆیندی ناوەندی لە مەسیف تەواو کردوو، لە دواتردا و بەهۆی تیکە لاو بوون و ئاشنایەتی بەسیاسەتەو وازی لە خۆیندن هێناو.

سەرباز گراوی، لە ساڵی (١٩٩٣) دا ژیانی هاوبەشی لە گەڵ خانمیک بەناوی (زوهیر رەسوول محەممەد مەولوود) پێدەهێنیت و بەرھەمی ئەو ژیاڵەیان شەش مندالی کورپە بە نیۆەکانی (شامیر، نۆزە ساڵ، خۆشەنگ، چوار دە ساڵ، خۆشمیر، دە ساڵ، خۆشەوی، نۆ ساڵ، شاد، حەوت ساڵ، شاباز، چوار ساڵ).

شەھید عەبدوللا، لە ساڵی (١٩٨٦) لەو چەکی هەلگرتوو و بوو بە پێشمەرگە کوردستان و نازناوی سەرباز گراوی بوو دانراو پێی ناسراو و هەر بەو ناو بە بانگهێشت کراو، لە ماوەی پێشمەرگایەتیدا بەشداری زۆربەیی ئەو شەپرانەیی کردوو، کە لەو نیوانە روویداو، لەوانە لەوانە شەری "جوندولئیسلام" و "کوئایی هێنان

شهیدانی کۆیه، له شه ڕی داعشدا

به پڕژیمی به عس و سه ددام حوسین له ساڵی (٢٠٠٣) دوا جاریش "شه ڕی داعش" له پاره رینیشدا پۆلی گرینگی هه بووه، له و ماوه یه شدا سی جار بریندار بووه. شه هید سه رباز گراوی، پله ی سه ربازی عه مید بووه.

شه هید سه رباز، له ساڵی (١٩٩٦) له وه به هۆی سیاسهت کردنه وه شوینی نیشته جیوونی ده گوازیته وه بۆ شاری کۆیه و تییدا نیشته جیده بی.

له سه رهتای هاتنی داعش و نزیک بوونه وه بیان له ناوچه کانی هه ری می کوردستان، سه رباز گراوی به رده وام له ریزی پیشه وه ی به رگری کردندا بووه، تا ریککه وتی بیست و چواری ته مموزی ساڵی (٢٠١٤) له دوا ی ئازاد کردنی جه له ولا و به رگری کردنیان له و شاره، به هۆی فیشه کیکه وه ده پیکری و ژیا نی ده بیته قوربانی کوردستان و نیوی ده چیته ری زی شه هیدانی کوردستانه وه.

له دوا ی شه هید بوونی شه هید سه رباز، به مه پراسیم و پری و په سمه وه ده هیندریته وه شاری کۆیه و له ته نیشته شه هید محهمه دی برای له گۆرستانی قشله به خاکی ده سپین.

بۆ وه رگرتنی زانیاریه کانی دیدار له گه ل به ری ز (زوهیر په سوول محهمه د مه ولوود، هاوژینی شه هید و ئه لعهت ئیبراهیم محهمه د مه ولوود، برای شه هید) نه نجام دراوه. له ریککه وتی هه ژده ی ته مموز، پۆژی یه ک شه ممه، له مالی برای شه هید، له کۆیه.

شهید عهباس

عهباس سهعدی ئیسماعیل خدر

یهکیکی دیکه، لهو شههیدانهی که له ږووبه ږبوونهوهی داعشدا و ږه ږیزگاری کردن له کوردستان، له سنووری ناحیهی سیگردکان شههید بوو، شههید عهباس سهعدی ئیسماعیل خدره.

عهباس سهعدی، له یهکی کانونی دووهمی سالی (۱۹۷۴) له گوندی سارتک، له ناحیهی سیگردکان/ کۆیه له دایک بووه. له ماوهی ژیانیدا تا کوو ږولی ږینجی بنه ږهتی خویندووه، له دواتردا به هووی فهقیری و هه ژاری و کهم ده رامه تیه وه وازی له خویندن هیناوه و سه رقالی کارکردن بووه.

شههید عهباس، له ږاپه رینی سالی (۱۹۹۱) و له ته مه نی حه قده سالییه وه، چه کی هه لگرتووه و بووه به ږیشمه رگه، له ماوهی ږیشمه رگایه تیدا به شداری زۆربه ی شه ره کانی کردووه، که ږیوهندی به کوردستانه وه هه بووه، له وانه شه ری “جوندولئیسلام” و “کۆتایی هینان به ږژی می به عس و سه ددام حوسین له سالی (۲۰۰۳)” و کۆتا شه ریش “شه ری داعش” بووه. لهو ماوه یه شدا دوو جار ږریندار کراوه، ئەلبه ته له سالانی نه وه ده کان ږرایه کی دیکه ی به نیوی سه عید شه هید بووه.

شههید عهباس، له سالی (۱۹۹۵) دا ژیانی هاوبه شی له گه ل خانمی ک به نیوی (ئه دیبه حه مه دئه مین ره شید) ږیکه هیناوه و به ره مه که یان دوو کوږ به نیوه کانی (عه لی، ته مه ن

زامدار ئەحمەد مەلا رەسوول

هەژدە ساڵ و یوسف، تەمەن پازدە ساڵ) و سێ کچ بەنیۆهکانی (فیئک، تەمەن بیست ساڵ، هەتاو، تەمەن نۆزدە ساڵ و فرمیسک، تەمەن دوازده ساڵ) بوو. لە ساڵی (٢٠٠٩) دا بۆ جاری دووهم ژيانى هاوبەش لەگەڵ خانمیکى دیکە بەنیوی (زریان سەباح شەریف) پیکهیناوه و بەرھەمی ئەو بەیەكەوہ بوونەیان دوو کور بەنیۆهکانی (محەممەد، تەمەن پینچ ساڵ و مەحموود، تەمەن دوو ساڵ) و کچیک بەنیوی (فاتمە، تەمەن شەش ساڵ) بوو. واتە خاوەنی هەشت مندال بوو.

شەھید عەباس، لە یازدەى حوزەيرانى ساڵى (٢٠١٤) دا، لە دووبز شەھید بوو، واتە بەماوہیەكى كەم لەدواى داگیرکردن شارى موسڵ لەلایەن داعشەوہ. لەدواى شەھید بوونی شەھید عەباس، جەستەى شەھید دەگوازریتەوہ شارى هەولێر و لە دارەتوو بەخاک دەسپێرن، بەپێچەوانەى شەھیدەکانى تر، كە لەزیدى خۆى بە خاكیان سپاردووہ.

بۆ وەرگرتنى زانیارییەكانى دیدار لەگەڵ بەرپێزان (عەیشى وەسمان محەممەد، دایكى شەھید، ئەدیبه حەمەدەمین پەشید، خیزانى شەھید و زریان سەباح شەریف، خیزانى شەھید) ئەنجامدراوہ. لە رێككەوتى دوازدهى تەمموز، پوژى سێ شەممە، لە قەرەناو، لە مالى ناوبراوان.

شەھید عەزیز

عەزیز عەلی خدر شیخە

یەکیکی دیکە لەو شەھیدانەی کە لە سنووری قەزای کۆیە، لە شەپری ڕووبە ڕووبونەوێتی
داعشدا شەھید بوو، لە پینا و پاراستنی مأل و مولکی هاوڵاتیان و خاک و نیشتمانی
کوردان، شەھید عەزیز عەلی خدر شیخە بوو.

عەزیز عەلی خدر، لە یەکی تەمموزی ساڵی (١٩٧٢) لە گوندی توتمی/بالیسان،
لەدایک بوو، لەبەر فەقیری و هەژاری و کەم دەرامەتییهو تاکوو پۆلی چوارەمی
سەرەتایی/بنەرەتی خویندوو و لەدواتردا وازی لەخویندن هیناوه و سەرقالی کار و
پیشەیی پۆژانە بوو و بژیوی ژیانی دابین کردوو.

عەزیز عەلی، لە ساڵی (١٩٩٣) ژیانی هاوبەشی لەگەڵ خانمیک بەناوی (کوردستان
پەحمان رەسوول) پیکهیناوه و بەرھەمی ئەو ژیانیان دوو منداڵ، کوریک بەنیوی
(مەممەد، تەمەن بیست و دوو ساڵ) و کچیک بە نیوی (شەیم، تەمەن بیست
ساڵ).

لەدوای ساڵی (١٩٩٦) لەو بەھۆی سیاسەتەو شوینی نیشتهجیبوونیان لە شاری
هەولێرەو دەگوازنەو بو کۆیە.

شەھید عەزیز، لە راپەرینی ساڵی (١٩٩١) لەو چەکی هەلگرتوو و بوو بە پیشمەرگە
کوردستان و بەشداری زۆری ئەو شەپانە کردوو، کە لە ماویەدا رویداوه. لە

شهیدانی کۆیه، له شه ڕی داعشدا

ماوهی پێشمه‌رگایه‌تیشدا دوو جار بریندار بووه. ئه‌لبه‌ته، له خه‌زانه‌که‌یاندا دوو براری دیکه‌ی به‌ نیوه‌کانی (فرسه‌ت و سه‌باح) شه‌هید بووه.

له‌گه‌ڵ هاتنی داعش و نزیک بوونه‌وه‌یان له کوردستان، به‌رده‌وام له‌ ڕیزی پێشه‌وه‌ی به‌رگری کردندا بوو، له‌به‌رانه‌ر هه‌یرش و فشاره‌کانی داعشدا، تا سه‌ره‌تای مانگی کانوونی دووه‌می ساڵی (٢٠١٦) له‌ کاتی به‌رگری کردن و تیکشانی هه‌یرشه‌کانی داعش، له‌ شه‌نگال له‌ کاتی ته‌قینه‌وه‌ ساچمه‌ی به‌رده‌که‌ویت و له‌ ئه‌نجامدا بریندار ده‌بی و بو‌ ماوه‌یه‌ک له‌ نه‌خۆشخانه له‌ ده‌وک چاره‌سه‌ری وه‌رده‌گریت. به‌لام له‌دوای سی مانگ و له‌ بیست و سی ئاداری ساڵی (٢٠١٦) به‌هۆی ئازاری برینه‌که‌ی که‌ ساچمه له‌ جه‌سته‌ی دامابوو، گیان له‌ده‌ست ده‌دات و ده‌چیتته‌ ڕیزی شه‌هیدانی کوردستانه‌وه‌.

له‌دوای شه‌هید بوونی شه‌هید عه‌زیز، به‌ ڕی و په‌سم و به‌رپه‌زه‌وه به‌ره‌و بالیسانی ده‌به‌نه‌وه و له‌ گۆرستانی گه‌وره‌ی توتمه، له‌ گوندی توتمه به‌ خاکی ده‌سپێرن. بو‌ وه‌رگرتنی زانیاریه‌کانی دیدار له‌گه‌ڵ به‌رپه‌ز (نه‌جات عه‌لی خدر شیخه، براری شه‌هید) ئه‌نجامدراوه. له‌ ڕیکه‌وتی شازده‌ی ته‌مموز، ڕۆژی شه‌ممه، له‌ مالی براری شه‌هید، له‌ کاب...

شهید قههار

قههار سهلیم همه دئه مین حوسین

یه کێکی دیکه، لهو شههیدانهی که له سنوری ناحیهی تهق تهق، له پیناوا پاراستنی خاکی کوردستان و هاو نیشتمانیانی گیانی خۆی بهخت کرد، شههید قههار همه دئه مین حوسین بوو.

قههار سهلیم همه دئه مین حوسین، له یهکی ته مموزی سالی (۱۹۷۹) له گوندی مهرزان/ ناحیهی تهق تهق، له دایک بووه. له ته مهنی ده سالی دا دهستی به خویندن کردووه و ته نیا دوو سال له خویندن بهردهوام بووه، له بهر خراپی بارودۆخی ئه و سا، به لام شههید قههار هه زی خویندنی هه رده بی و له سالی (۲۰۱۳ و ۲۰۱۴) له فیڕگهی خیرا، له شاری کۆیه، قۆناغی سه ره تایی به سه رکه وتویی ته واو ده کات.

شههید قههار، له سالی (۱۹۹۴) و لهو ته مهنی پازده سالی دا، چه کی هه لگرتوووه و بووه به پیشمه رگهی کوردستان، له دوای ئه و پیکه وته وه تا کوو پۆژی شههید بوونی بهردهوام پارێزگاری له خاکی کوردستان کردووه و به شدارێ زۆر بهی ئه و شه پرانهی کردووه که له و ماوه یه دا پروویداوه، له وانه شه ری “جوندولئیسلام” و “کۆتایی هینان به پڕی می به عس و سه ددام حوسین له سالی (۲۰۰۳)” کۆتا شه ریش که تییدا به شدار بوو و تییدا شههید کرا “شه ری داعش”.

شههید قههار، پلهی سه ربازی ملازمی یه ک بووه.

زامدار ئەحمەد مەلا رەسوول

قەھار، لە ساڵی (٢٠٠١) لەوێ ژبانی ھاوبەشی لەگەڵ خانمیک بە ناوی (نازەنین عەبدولجەبار عەبدوڵلا) پیکدەھێنیت و بەرھەمی ئەو ھاوژینیەیان سێ کۆر بەنیوێکانی (بەھیز، تەمەن دواز دە ساڵ، بەرپیز، تەمەن سێ ساڵ، ئاریز، تەمەن دوو ساڵ) و سێ کچ بەنیوێکانی (سۆزان، تەمەن سیزدە ساڵ، بەسۆز، تەمەن نوو ساڵ، پەریز، تەمەن شەش ساڵ)ە.

شەھید قەھار، لە ریککەوتی سیی ئابی ساڵی (٢٠١٥)دا، لە گوندی (کواز عەرەب) لە باشووری شاری کەرکووک لەگەڵ ئەردەوان بەحری بەھۆی بۆمبی چێندراوێوە شەھید دەبن و دەچنە نیو کاروانی خەباتی نەمرانی کوردەوێ. لەدوای شەھید بوونی بە مەراسیم و پیشوازییەوێ دەھێندریتەوێ و بۆ زیدی خۆی و لە گورستانی گوندی مەرزان، بەخاک دەسپێردری.

لەدوای شەھید کردنی شەھید قەھار، لە ناحیەتی تەق تەق خولی تۆپی بالەیی بەناوکراوێتەوێ و توانیویانە ئەنجامی باش بەدەست بەھێنن.

بۆ وەرگرتنی زانیاریەکانی دیدار لەگەڵ بەرپیزان (رزگار سەلیم حەمەد ئەمین، برای شەھید و نازەنین عەبدولجەبار عەبدوڵلا، خیزانی شەھید) ئەنجامدراوێ. لە ریککەوتی یازدەمی تەممەن شەھید بەرپیزان

شهیدانی کۆیه، له شه ڕی داعشدا

شەھید

کۆسرەتی ھونەر مەند

کۆسرەت یاسین ھەمەدەمین رەسوول

یەکیکی دیکە لەو کەسانەى کە گیانی خۆى لە پیناوی ھاوئیشتیمانى خۆى و بەرگری کردنى لە خاکی کوردستان بەخشی، شەھید کۆسرەت یاسین بوو، کە بە دووھەم شەھیدی گوندی سارتک لەناحیەى سیگرەکان دادەنری، لەدوای شەھید عەباس. کۆسرەت یاسین ھەمەدەمین رەسوول، لە چوار دەى شوباتی سالی (١٩٨٩) لە ھەولێر لەدایک بوو، ئەگەرچی لەبنەرەتدا خەلکی گوندی سارتکن، بەلام بەھۆی خراپی بارودۆخی سیاسى و فشار و ھێرشەکانی پزیمی بەعس بۆ سەر کوردستان، بۆ ماوھێک زیدی خۆیان بەجیدەھیلن و دەچنە ھەولێر. کۆسرەت خۆیندى سەرھتایی تاکوو پۆلى پینجى بنەرەتى خۆیندوو و لەدواتردا وازی لە خۆیندن ھیناوە. بەلام لەدوای چەندین سال دەست دەکاتەو بەخۆیندن تاکوو پۆلى پینجەمى ئامادەیی، بەلام لەو سالەدا ناوبرا و شەھید دەبییت.

کۆسرەت، لە سالی (٢٠١٤) ھو، ژيانى ھاوبەشى لەگەل خانمیک بە نیوی (قیان یاسین رەسوول) پیکھیناوە و بەرھەمى ئەو ھاوژینیەیان، مندالیکی کورپ بوو، کە لە چلەى شەھید بوونی کۆسرەت لەدایک بوو و ناوی ئازیزیان لى نا. کۆسرەت و بنەمالەکەى لە گوندی سارتک دادەنیشن، بەلام لەدوای شەھید بوونی مالەکەیان لە سارتکەو دەگوازنەو بۆ تەق تەق.

شەھیدانی كۆپە، لە شە ڕی داعشدا

شەھید كۆسرەت، لە ساڵی (۲۰۱۳) لەوێ چەكی ھەلگرتوو و بوو بە پێشمەرگە كوردستان و لەسەرھەتای ھاتنی داعش و ھێرشەكانی بەردەوام بەرگی لە خاکی كوردستان كردوو، تا پێككەوتی سی و یەكی كانوونی دووھەمی ساڵی (۲۰۱۵) لەكاتی بەرگری كردن و پووبەپووبوونەوھێ داعش لە گوندی مەلا عەبدوللە لە كەركوك بەھۆی بۆمبێ چێندراوھە شەھید دەبێ. لەدوای ئەمە بەمەپراسیم و پێشوازی خەلكی ناوچەكە جەستەیی دەگەرپێندریتەوھ بۆ زێدی خۆی و لە گوندی سارتك بەخاك دەسپێردری.

كۆسرەت، لەسنووری تەق تەق و سیگردكان، كەسێكی چالاک و بەچاوبوو، بەشداری زۆربەیی كاری پێكخراوھەكانی كردوو، لەلایەكی دیکەوھ یەكێك بوو لە وەرزشكارە بەتواناكان. ھاوكات كەسێكی دەنگ خۆش و لێھاتوو بوو، لەبواری گۆرانی وتن، لەدوای شەھید بوونیشی ژمارەییەكی زۆر بەرھەمەكانی بە ناوی گۆرانییەكانی شەھید كۆسرەت بلأوكرایەوھ.

بۆ وەرگرتنی زانیارییەكانی دیدار لەگەڵ بەرپێزان (یاسین حەمەدەمین پەسوول، باوكی شەھید و زانیار یاسین حەمەدەمین، برای شەھید) ئەنجامدراوھ. لە پێككەوتی یازدەھێ تەمووز، پۆژی دوو شەممە، لەمالی باوكی شەھید، لە تەق تەق.

شەھید گەنجۆ گەرمیانی

ئەحمەد محەممەد عەباس ئەحمەد

یەکیکی دیکە، لەو شەھیدانە ی لە پێگە ی خەباتی پزگاری خوازی کورد، لە بەرانبەر داعشدا شەھید بوو، شەھید ئەحمەد محەممەد عەباس ئەحمەد ناسراو بە گەنجۆ گەرمیانی.

گەنجۆ گەرمیانی، لە حەقدە ی تەموزی سالی (١٩٩٧) دا لە کۆپە، لە دایکبوو، تا پۆلی دە ی ئامادە یی خویندوو، لە دواتردا بە هۆی پێوەندیکردن بە پارتی کریکارانی کوردستان "پەکەکە" وازی لە خویندن هیئاو.

گەنجۆ گەرمیانی، لە نیوهراستی سالی (٢٠١٣) دا، ئاشنا یەتی لە گەل هەقالانی پەکەکە دروست دەکات و بە تێپەرپوونی کات، بە شداری لە زۆربە ی کۆر و کۆبونە وەکان دەکات، بە تاییەتی چالاکییەکانیان لە شاری کەرکوک. ئەلبەتە لە خۆشەویستی دایکی، نیوی لە خۆی ناو گەنجۆ گەرمیانی، چونکە دایکی خەلکی کەرکوکە و لە سنووری جوگرافی گەرمیاندایە.

لە دوا ی دروست بوونی داعش و هیرشەکانی بۆ سەر شارەکانی رۆژئاوای کوردستان، بریارەدات بچیتە سوریا. لە سی ئابی سالی (٢٠١٤) دا، گەنجۆ دەچیتە بناری قەندیل و نزیکە ی مانگیک لەوی دەمی نیتەو و خولی پێگە یاندنی سەربازی دەبینیت و لە دواتردا دەچیتە رۆژئاوای کوردستان.

لەدوای چوونی گەرمیانی بۆ کۆبانی، پێوهندی بە یەکیهکانی پاراستنی گەل (YPG) لە هوه دەکات و بەشداری زۆربەیی شەپههکانی کۆبانی کردووه و تەنانەت لە گرتنەوهی بەشیکی زۆر لە ناحیه و گوندەکانی سنور و سەنتەری کۆبانی بەشداریبووه، تا رێککەوتی دووی ئازاری ساڵی (٢٠١٥) دا لەکاتی گرتنەوه گوندی چەلهبی، لەناو کارگهی چیمەنتۆ، بەهۆی تەقینەوهی بۆمبێ چێندراوهوه لەگەڵ پۆلیک لە هەقالی دیکهی، شەهید دەبن.

گەنجۆ گەرمیانی، پلهی سەربازی فەرمانده بووه.

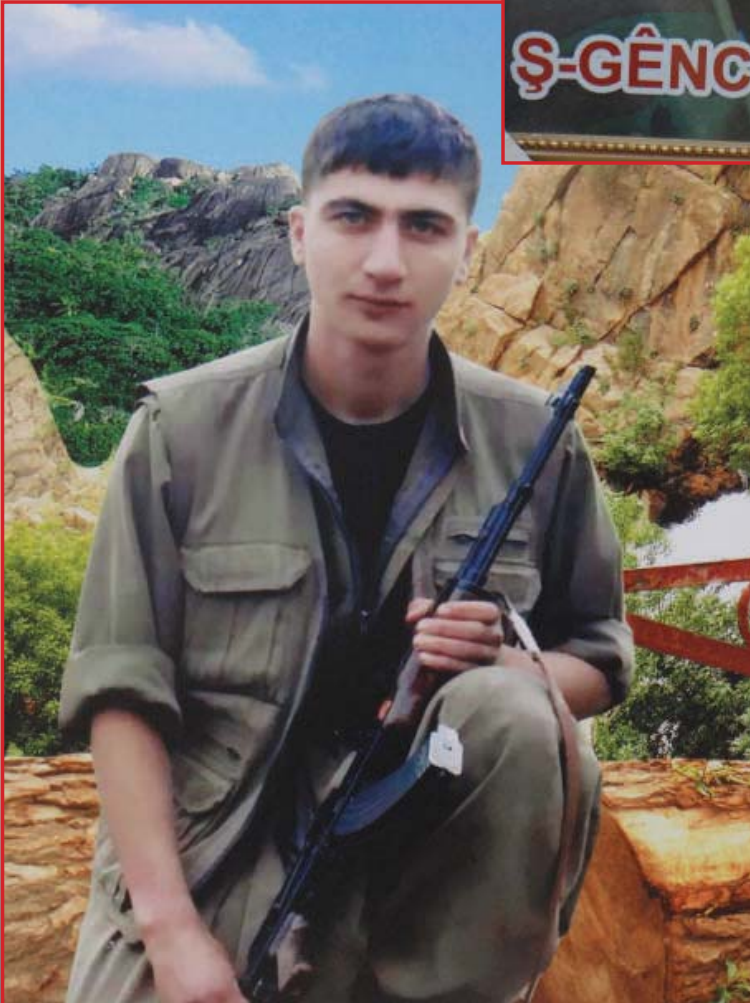
گەنجۆ گەرمیانی، بچووکترین شەهیدی سنووری جوگرافی قەزای کۆیهیه، که لەبەرانبەر شەپه داعشدا شەهید بووی.

لەدوای شەهید بوونی، لە گۆرستانی شەهیدانی کۆبانی لە پۆژئاوا ئەسپەردە دەکری و لەدوای شەش مانگ، لەرێی هەقالاتی پەکهکه گۆری گەرمیانی دەهیننەوه بۆ "دێرک" قامیشلۆ و لەوێشەوه لەرێگهی محەمەد عەباسی باوکی شەهید، گۆری ناوبراو، لەسنوری فیشخابورەوه بە مەراسیمەوه دەگەڕێننەوه باشووری کوردستان لە گۆرستانی شەهیدان، لە شاری کۆیه، بەخاکی دەسپێرن.

بۆ وەرگرتنی زانیارییهکانی دیدار لەگەڵ بەرێزان (سەمیره یاسین عەبدوڵلا، دایکی شەهید و محەمەد عەباس ئەحمەد، باوکی شەهید) ئەنجامدراوه. لە رێککەوتی

یە. بیس

شەهید هەژار

هەژار جەلیل عەبدوللا حەمەدەمین

یەکیکی دیکە لەو شەهیدانەی کە لە سۆنگەی بەپرسیاریەتی بەرانبەر بە خەڵکی کوردستان و پاراستنی خاکی کوردستان گیانی خۆی بە کوردستان بەخشی، لەدژی هێرشەکانی داعشدا، لە ناحیەی سیگردکان، شەهید هەژار جەلیل عەبدوللا حەمەدەمین بوو.

هەژار جەلیل عەبدوللا حەمەدەمین، لە یەکی تەمموزی ساڵی (١٩٨٥) لە ناحیەی سیگردکان/قەزای کۆیە، لەدایک بوو، لەبەر هەژاری و فەقیری کەم دەرامەتی تاکوو پۆلی پینجی سەرەتایی/بنەرەتی خویندوو، لەدوای وازھێنانی لە خویندن دەستی کردوو بە کارکردنی جیاواز و جۆراوجۆر، بەمەبەستی داوین کردنی بژیوی ژیان. بنەمالەی شەهید هەژار لە ساڵی (٢٠٠٤)دا، لە ناحیەی سیگردکانەو شویینی نیشتهجی بوونیان گواستۆتەو بۆ ناحیەی تەق تەق و بەیەکجاری لەویدا نیشتهجی بوونە.

شەهید هەژار، لە ساڵی (٢٠٠٠) لەو چەکی لە شان کردوو و بوو بە پیشمەرگە کوردستان و بەشداری ئەو شەرپانەی کردوو، کە لە ماویەدا پرویانداو. هەژار جەلیل، لە ساڵی (2009)دا ژيانی هاوبەشی لەگەڵ خانمی بەناوی (شەیمە حوسین عومەر ئەحمەد) پیکھیناوە و بەرھەمی ئەو هاوژین و بەیەکەو بوونەیان، دوو

شهیدانی کۆیه، له شه ڕی داعشدا

کچه به نیوهکانی (ئەسما، تەمەن شەش ساڵ و سەنا، تەمەن دوو ساڵ). شهید هه‌ژار، له سه‌ره‌تای هاتنی ده‌وله‌تی ئیسلامی له عێراق و شام "داعش" به‌رده‌وام له‌پێزی پیشه‌وه‌ی شه‌پکردندا بووه، به‌مه‌به‌ستی پاراستنی خاکی هه‌ریمی کوردستان و هاونیشتیمانیانی، تا ڕێککه‌وتی شه‌شی ئه‌یلوولی ساڵی (٢٠١٤) له‌ئه‌نجامی به‌رگری کرد و تیکشکانی هه‌رشه‌کانی داعش له‌ گوێر، فیشه‌کیک به‌ر جه‌سته‌ی هه‌ژار ده‌که‌ویت و له‌دوای ماوه‌یه‌کی که‌م گیان له‌ده‌ست ده‌دات و به‌یه‌کجاری مائا‌وایی له‌ دنیا ده‌کات.

له‌دوای شه‌هید بوونی شه‌هید هه‌ژار، به‌ ڕیز و مه‌راسیمه‌وه پیشه‌واری لیده‌کریت و ده‌ینی‌رنه‌وه ناحیه‌ی سیگردکان و له‌ گۆرستانی گه‌وره‌ی سیگردکان به‌خاکی ده‌سپێردی.

بۆ وه‌رگرتنی زانیاریه‌کانی دیدار له‌گه‌ڵ به‌ریز (هه‌رش جه‌لیل عه‌بدوللا، برای شه‌هید، شه‌یما حوسین عومه‌ر، هاوژینی شه‌هید) ئه‌نجامدراوه. له‌ ڕێککه‌وتی یازده‌ی ته‌مموز، ڕۆژی دوو شه‌ممه، له‌م‌الی برای شه‌هید، له‌ناحیه‌ی ته‌ق ته‌ق.

شەھید ھیمن

ھیمن ھوێز ھەمەدەمین سالح

یەکیکی دیکە، لەو شەھیدانە ی کە پیناوی پارێزگاری لە خاکی کوردستان و لە ڕووبەر و بونەوێ شە ڕی داعشدا شەھید بوو، شەھید ھیمن ھوێز ھەمەدەمین سالح بوو، لەدوای بریندار بوونی بە سی ڕۆژ، گیانی لەدەستدا.

ھیمن ھوێز ھەمەدەمین سالح، لە دووی مایسی سالی (۱۹۸۲) لە شاری کۆپە لەدایک بوو. لە بنەچەدا، بنەمالە کە یان خەلکی گوندی سوورەقە لا-دەشتی کۆپەن. لە ژیانیدا تا پۆلی چواری سەرەتایی خۆیتدوو لەدواتردا لەبەر فەقیری و ھەژاری وازی لەخویندن ھیناوە خەریکی کاری دیکە بوو.

شەھید ھیمن، لە سالی (۱۹۹۷) لەو، دەستی داووتە چەک و بوو بە پیشمەرگە و لە ماوھی پیشمەرگایەتی بەشداری لە شە ڕی ”جوندولئیسلام“ و ”کۆتایی ھینان بە پڕۆیمی بەعس و سەددام حوسین لە سالی (۲۰۰۳)“ و ”شە ڕی داعش“ کردوو. ھیمن ھوێز، لە سالی (۲۰۰۴) دا، ژیانی ھاوبەشی لەگەڵ خانمیک بەنیوی (حەمدییە حامد عەزیز) پیک ھیناوە، بەرھەمی ئەو بەیە کە وەبوونەیان دوو کور بە نیوھکانی (پیکان، تەمەن دە سال، ھەکار، تەمەن نوۆ سال) و و کچیک بەنیوی (سەنا، تەمەن چوار سال)

لەسەرتای ھاتنی داعش بۆ ناوچە کە، شەھید ھیمن لە پڕیزی پیشەوھی بەرگری کردندا

زامدار ئەحمەد مەلا رەسوول

بوو، تا پێککەوتی سی و یەکی کانوونی دووهمی سالی (۲۰۱۵) لە گوندی مەلا عەبدوڵلا و لەشەرپێکی دەستەویەخە لە ئەنجامی هەڵدانی پرومانەییەک و بەرکەوتنی ساچمەییەک بە پشته سەری بریندار دەبیئت و لەدواتردا پەوانەیی نەخۆشخانەیی فێرکاری لە سلیمانی دەکرێت و ماوەی حەفتا و دوو کاتریمییری بو ژیان و مردنی دادەنرێت، بەلام بەهۆی سەختی برینەکەیی و ئازار گەیشتنی زۆر بەسەری، ناوبراو لە دووی نیسانی هەمان سال، بەیەکجاری گیان لەدەست دەدا و دەچیتە ریزی شەهیدانی کوردستانەوه.

لەدوای گیان لەدەست دانی شەهید هیمن، بە مەراسیم پیشوایی لێدەکرێت و بەرپێدەکرێت بو ناحیەیی خدران-دوکان و لە گۆرستانی گەورەیی ناحیەیی خدران بەخاک دەسپێردی. لەدواتریشدا وەک و وەفا و دلسۆزیک بەرانبەر شەهید، هۆل و باخچەییەک بەنیوی شەهید هیمن دەکەن، لە ناحیەیی خدران. بو وەرگرتنی زانیاریەکانی دیدار لەگەل بەرپێزان (دابان حەویز حەمەدەمین سالیح، برای شەهید و حەمدییە حامد عەزیز، هاوژینی شەهید) ئەنجامدراوه. لە پێککەوتی یەکی تەمموز، رۆژی شەممە، لەمالی شەهید، لە شاری کۆیە.

شهیدانی کوپہ، له شه ری داعشدا

لیستی سەرچاوه‌کان

کتیبه‌کان:

۱- کۆمه‌لیک نوسەر: داعش و داعشناسی بلاوکراوه‌ی ئایدیا، چاپخانه‌ی دلیر، سلیمانی، ۲۰۱۵.

۲- ئەنوەر حسێن: داعش و میلیشییاکان، بلاوکراوه‌ی ئایدیا، چاپخانه‌ی دلیر، سلیمانی، ۲۰۱۶.

دیداره‌کان:

۳- دیدار له‌گه‌ڵ به‌رپێز: سه‌میره یاسین عه‌بدوڵلا، له قه‌زای کۆیه، پێککه‌وتی ۲۸/۶/۲۰۱۶.

۴- دیدار له‌گه‌ڵ به‌رپێز: محهمه‌د عه‌باس ئەحمه‌د، له قه‌زای کۆیه، پێککه‌وتی ۲۸/۶/۲۰۱۶.

۵- دیدار له‌گه‌ڵ به‌رپێز: دابان هه‌ویز هه‌مه‌ده‌مین س‌ال‌ح، له قه‌زای کۆیه، پێککه‌وتی ۱/۷/۲۰۱۶.

۶- دیدار له‌گه‌ڵ به‌رپێز: هه‌مدیه حامد عه‌زیز، له قه‌زای کۆیه، پێککه‌وتی ۱/۷/۲۰۱۶.

۷- دیدار له‌گه‌ڵ به‌رپێز: نه‌جات عه‌لی خدر شیخه، له قه‌زای کۆیه، پێککه‌وتی ۱۶/۷/۲۰۱۶.

۸- دیدار له‌گه‌ڵ به‌رپێز: فواد ما‌یخان فه‌ره‌ج، له قه‌زای کۆیه، پێککه‌وتی ۱۷/۷/۲۰۱۶.

۹- دیدار له‌گه‌ڵ به‌رپێز: هه‌یده‌ر فواد ما‌یخان فه‌ره‌ج، له قه‌زای کۆیه، پێککه‌وتی ۱۷/۷/۲۰۱۶.

۱۰- دیدار له‌گه‌ڵ به‌رپێز: زوه‌یر ر‌ه‌سوول محهمه‌د مه‌ولوود، له قه‌زای کۆیه، پێککه‌وتی ۱۸/۷/۲۰۱۶.

۱۱- دیدار له‌گه‌ڵ به‌رپێز: ئەلعه‌ت ئیبراهیم محهمه‌د مه‌ولوود، له قه‌زای کۆیه، پێککه‌وتی ۱۸/۷/۲۰۱۶.

۱۲- دیدار له‌گه‌ڵ به‌رپێز: شیلان سه‌لام هه‌مید ئەمین، له قه‌زای کۆیه، پێککه‌وتی ۸/۷/۲۰۱۶.

۱۳- دیدار له‌گه‌ڵ به‌رپێز: قادر سه‌عید قادر سه‌میل، له قه‌زای کۆیه، پێککه‌وتی ۲۹/۶/۲۰۱۶.

۱۴- دیدار له‌گه‌ڵ به‌رپێز: تریفه جواد فه‌تاح، له قه‌زای کۆیه، پێککه‌وتی ۲۹/۶/۲۰۱۶.

۱۵- دیدار له‌گه‌ڵ به‌رپێز: کاروان سیروان محهمه‌د عه‌بدوڵلا، له قه‌زای کۆیه، پێککه‌وتی

شەھیدانى كۆيە، لە شەرى داعشدا

۲۰۱۶/۷/۱۴

۱۶- دیدار لە گەڵ بەرپرێز: مەسعوود وەعدو لالا عەبدولرەحیم پەشید، لە قەزای کۆیە،
پێککەوتی ۲۰۱۶/۷/۱۴.

۱۷- دیدار لە گەڵ بەرپرێز: عەبدولرەحمان شەریف حەمە لالا عوبید، لە قەزای کۆیە،
پێککەوتی ۲۰۱۶/۷/۱۷.

۱۸- دیدار لە گەڵ بەرپرێز: ئامینە شەفیق حەمە دەمین خدر، لە قەزای کۆیە، پێککەوتی
۲۰۱۶/۷/۱۷.

۱۹- دیدار لە گەڵ بەرپرێز: محەممەد شەریف حەمە لالا عوبید، لە قەزای کۆیە، پێککەوتی
۲۰۱۶/۷/۱۷.

۲۰- دیدار لە گەڵ بەرپرێز: بەحرى قادر قادر جەوھەر، لە قەزای کۆیە، پێککەوتی
۲۰۱۶/۷/۳.

۲۱- دیدار لە گەڵ بەرپرێز: سەردار بەحرى قادر قادر، لە قەزای کۆیە، پێککەوتی
۲۰۱۶/۷/۳.

۲۲- دیدار لە گەڵ بەرپرێز: خوناو عەبدولرەحمان محەممەد عەزیز، لە قەزای کۆیە،
پێککەوتی ۲۰۱۶/۷/۱۶.

۲۳- دیدار لە گەڵ بەرپرێز: نەجیبە پەسوول ئەحمەد، لە قەزای کۆیە، پێککەوتی ۲۰۱۶/۷/۱۴.

۲۴- دیدار لە گەڵ بەرپرێز: قادر عومەر ئەمین خدر، لە قەزای کۆیە، پێککەوتی ۲۰۱۶/۷/۱۴.

۲۵- دیدار لە گەڵ بەرپرێز: فێنک سەلیم لەتیف ئەحمەد، لە قەزای کۆیە، پێککەوتی
۲۰۱۶/۷/۳.

۲۶- دیدار لە گەڵ بەرپرێز: یاسین عەبدو لالا عەبدو لخالق حەبیب، لە قەزای کۆیە، پێککەوتی
۲۰۱۶/۶/۲۹.

۲۷- دیدار لە گەڵ بەرپرێز: شەمال ئەکرەم عومەر، لە ناحیەى تەق تەق، پێککەوتی
۲۰۱۶/۷/۱۱.

۲۸- دیدار لە گەڵ بەرپرێز: عەیشی تەها سألح، لە ناحیەى تەق تەق، پێککەوتی ۲۰۱۶/۷/۱۱.

۲۹- دیدار لە گەڵ بەرپرێز: ئارام میرخان ئەسەد، لە ناحیەى تەق تەق، پێککەوتی
۲۰۱۶/۷/۱۱.

۳۰- دیدار لە گەڵ بەرپرێز: هەتاو میرخان ئەسەد، لە ناحیەى تەق تەق، پێککەوتی
۲۰۱۶/۷/۱۱.

- ۳۱- دیدار لەگەڵ بەرپێز: خزر عەباس ئەحمەد، لە ناحیەیی تەق تەق، پێککەوتی ۲۰۱۶/۷/۱۱.
- ۳۲- دیدار لەگەڵ بەرپێز: یاسین حەمەدەمین رەسوول، لە ناحیەیی تەق تەق، پێککەوتی ۲۰۱۶/۷/۱۱.
- ۳۳- دیدار لەگەڵ بەرپێز: زانیار یاسین حەمەدەمین، لە ناحیەیی تەق تەق، پێککەوتی ۲۰۱۶/۷/۱۱.
- ۳۴- دیدار لەگەڵ بەرپێز: هێرش جەلیل عەبدوللا، لە ناحیەیی تەق تەق، پێککەوتی ۲۰۱۶/۷/۱۱.
- ۳۵- دیدار لەگەڵ بەرپێز: شەیمە حوسێن عومەر، لە ناحیەیی تەق تەق، پێککەوتی ۲۰۱۶/۷/۱۱.
- ۳۶- دیدار لەگەڵ بەرپێز: رزگار سەلیم حەمەدەمین، لە گوندی مەرزان، ناحیەیی تەق تەق، پێککەوتی ۲۰۱۶/۷/۱۱.
- ۳۷- دیدار لەگەڵ بەرپێز: نازەنین عەبدولجەبار عەبدوللا، لە گوندی مەرزان، ناحیەیی تەق تەق، پێککەوتی ۲۰۱۶/۷/۱۱.
- ۳۸- دیدار لەگەڵ بەرپێز: عەزیز بایز رەشید حەمەد، لە گوندی مەلازێاد-ناحیەیی تەق تەق، پێککەوتی ۲۰۱۶/۷/۱۱.
- ۳۹- دیدار لەگەڵ بەرپێز: برایم بایز رەشید حەمەد، لە گوندی مەلازێاد-ناحیەیی تەق تەق، پێککەوتی ۲۰۱۶/۷/۱۱.
- ۴۰- دیدار لەگەڵ بەرپێز: سەنگەر بایز رەشید حەمەد، لە گوندی مەلازێاد-ناحیەیی تەق تەق، پێککەوتی ۲۰۱۶/۷/۱۱.
- ۴۱- دیدار لەگەڵ بەرپێز: عەیشی وەسمان مەمەد، لە قەرەناو، پێککەوتی ۲۰۱۶/۷/۱۲.
- ۴۲- دیدار لەگەڵ بەرپێز: ئەدیبە حەمەدەمین رەشید، لە قەرەناو، پێککەوتی ۲۰۱۶/۷/۱۲.
- ۴۳- دیدار لەگەڵ بەرپێز: زریان سەباح شەریف، لە قەرەناو، پێککەوتی ۲۰۱۶/۷/۱۲.
- ۴۴- دیدار لەگەڵ بەرپێز: سەعید قادر ئەحمەد سەمیل، لە گوندی گوومەتال، ناحیەیی شۆرش-دیگەلە، پێککەوتی ۲۰۱۶/۷/۱۶.
- ۴۵- دیدار لەگەڵ بەرپێز: زەریفە قادر بابەکر عەبدولرحمان، لە گوندی گوومەتال، ناحیەیی شۆرش-دیگەلە، پێککەوتی ۲۰۱۶/۷/۱۶.

پىناسەى نووسەر

زامدار ئەحمەد مەلا رەسوول
دەرچووى زانكۆى كۆيە / بەشى ميژوو
دانىشتووى شارى كۆيە
چەندىن سالە بەشىۆهى فرى لانس كارى رۆژنامەوانى دەكات.

بۆ پەيوەندىکردن

ژمارە تەلەفون:

.۷۷. ۱۵۹۳۸۱۳

.۷۵. ۱۵۹۳۸۱۳

ئيميل:

zamdar.0098028@gmail.com

فەيسبوك:

Zamdar ahmad